

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
	12—	12—	6—	2—	2—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in priložnosti.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
	13—	13—	6-50	2-30	2-30

za Nemčijo:

celo leto K 24—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Klerikalci zoper Ljubljano in slovensko vseučilišče.

Že dolgo vemo, da so klerikalci že zdavnaj izgubili vsak narodni čut in da jim ni ničesar več svetega, ako se gre za njihove strankarske interese. Vendar pa so se doslej skrbno varovali, da bi to protinacionalno mišljenje in čustvovanje pokazali na način, ki bi lahko odprl oči tudi najširšim slojem.

Kakor se zdi, se čutijo sedaj klerikalci tako varne v svojem sedlu, da ne smatrajo več za potrebno, da bi se dalje prikrivali svoje pravo čustvovanje pred javnostjo.

V soboto so stopili pred slovenski svet prvi brez krinke v vsi svoji odurni nagoti.

Zazdelo se jim je, da so slovenskemu narodu že tako zmešali pamet in zmedli možgane, da lahko mirne duše plunejo na vso slovensko preteklost.

In to so storili v najizdatnejši meri vsi klerikalci gori od Susteršiča in Kreka pa doli do tekmujočih prestolonaslednikov Jarca in Pegana.

Slovensko vseučilišče je že stoletna svetinja, stoletni ideal vseh dobrih Slovencev.

In naj smo imeli Slovenci še tako si nasprotujoče politične stranke, v eni točki so si bile vse stranke, vsi rodoljubi edini in složni — v vseučiliškem vprašanju.

Vseučiliško vprašanje je bilo vseh nas sanktuarij, naše svetišče, v katerega ni imela pristopa vsakdanja naša politična borba.

In to svetišče so klerikalci razdejali s surovo svojo pestjo.

Sicer pa od Susteršičeve stranke, ki je že zdavnaj krenila na pot ekskluzivnega mednarodnega klerikalizma in vrgla proč zadnjo narodno zaplato, po dogodkih zadnjega časa ni bilo pričakovati ničesar drugega.

Politika klerikalne stranke v parlamentu od meseca julija lanskega leta naprej je že očitno dokazovala, da je klerikalcem slovensko vseučiliško vprašanje kot tako došla postranska stvar in da ga izrabljajo zgolj v svoje strankarske namene.

Radi slovenske univerze so pričeli lani klerikalci v državnem zboru z obstrukcijo, letos pa so se zadovoljili glede vseučiliškega vprašanja s par papirnati resolucijami, ki so slovensko univerzo pokopale, ako ne za

vselej, čisto gotovo za nekaj desetletij.

Vsa javnost je pričakovala, da bodo klerikalci za to svojo nepričakovano kapitulacijo dobili od vlade znatne narodne koncesije. Toda javnost je delala račune brez krémarija.

Klerikalci so si pač dali svojo kapitulacijo odkupiti, toda ne z narodnimi koncesijami, marveč zgolj s strankarskimi kompenzacijami.

Da so se zadovoljili s papirnati resolucijami, ki so slovenskim vseučiliškim zahtevam vsaj za desetletja izpodbile tla, zato je bila plačana falična klerikalna »Gospodarska Zveza«, ki je dobila od vlade podpore 600.000 kron.

Klerikalci so torej prodali slovensko univerzo za 600.000 kron, ki jih je vlada izplačala na robu propada se nahajajoči »Gospodarski Zvezi«. Vsekakor za klerikalce dobra, če tudi malo honorova kupčija!

Klerikalci so se tem ložje odločili k tej kupčiji, ker so neprijatelji vsakega napredka, torej tudi kulturnega in ker so pred vsem zakleti sovražniki, ki mesta Ljubljane in njenega prebivalstva.

Klerikalci prav dobro vedo, da bi se Ljubljana jela šele prav razvijati, kadar bi postala vseučiliško mesto. Takisto se zavedajo, da bi z vseučiliščem v Ljubljani ne samo splavali po vodi vsi klerikalni upi glede ljubljanskega mesta, marveč da bi prišlo v nevarnost tudi vse klerikalno gospodarstvo v deželi.

Zato je klerikalna devizija: Vseučilišča ne v Ljubljano!

In da bi za večne čase preprečili, da bi se v Ljubljani ne ustanovilo ognjišče znanosti, napredka in prosvete, je klerikalna deželnozborna večina preteklo soboto izigrala zadnjo svojo karto:

Pahasala je v svojo nenasitno malho tistih 700.000 K, ki jih je dežela kranjska tekom let nabrala kot ustanovno glavnico za slovensko vseučilišče v Ljubljani, ter jih hoče porabiti v saniranje falične svoje »Zadrzne Zveze«.

Da je to pravi pravcati zločin na interesih ne samo ljubljanskega mesta, marveč celokupnega naroda, je več kakor jasno.

Cisto gotovo je namreč, da izgine vseučiliški kapital s tem, da se ga izroči klerikalni »Zadrzni Zvezi«, tja, od koder ni nikdar in nikoli več povratka in vrnitve.

Klerikalci s s tem svojim dejanjem dosegli višek sovražnosti in kri-

vičnosti proti Ljubljani, zakaj ne samo, da so ljubljanskemu mestu s cestnim zakonom in 10milijonskim posojilom, od katerega ne bo imelo ljubljansko prebivalstvo niti vinarja koristi, naprtili neznosna bremena, marveč so jo oropali celo za tistih 700.000 kron, ki jih je dežela tekom desetletij dala za Ljubljano kot edini ekvivalent za ogromna davčna bremena, ki jih nosi ljubljansko mesto za deželo, ne da bi le tisočinka teh velikanskih prispevkov porabila za blagor in dobrobit Ljubljane same!

Ta klerikalni atentat proti deželni stolu mestu menda nima primere v zgodovini. Naj bi se primeril kjerkoli drugodi, povsodi bi povzročil vihar, javnost bi bila pokonci in preje bi ne mirovali, dokler bi ne izginili s površja tisti, ki so hoteli na tako brezvesten način z interesi deželnega stolnega mesta oškodovati vitalne koristi celokupnega naroda.

A pri nas? Pri nas je že vse tako do skrajnosti korumpirano in demoralizirano, da si upajo ljudje, ki bi imeli dovolj vzroka se tresti pred ljudsko voljo in sodbo vzpriči svojih nečvenih zločinov, cinično pisati: »Ljudstvo bo imelo na te vaše fraze le en odgovor: smejalo se vam bo, smejalo in samo smejalo — smejalo...«

Toda tudi pri nas še ni vseh dni konec in morda preje, ko se nadejajo, bo tudi ljudske sleparije zadel dan plačila in roka pravice za vse ene frivolnosti, s katerimi se sedaj igrajo z narodnimi in ljudskimi interesi!

Politična kronika.

V bosanskem odseku avstrijske delegacije je poročal del. Fon o izvanrednem proračunu za Bosno in Hercegovino za l. 1911. Seveda ni bilo prav nič čuditi onega opozicijskega glasu, s katerim je grmel dr. Susteršič zoper Buriana. Del. Fon je poročal kot najponižnejši vladni sluga.

V mornariškem odseku ogrske delegacije je včeraj poročal referent Rosenberg o posvetovanjih pododseka za mornariške dobave. Referent in trgovinski minister Hieronim y sta konstatirala, da se je zagotovilo ogrski industriji, da bo popolnoma po kvoti udeležena pri zgradbi ladij. Angleška mornariška uprava gradi nekoliko cenejše, fran-

coska pa dražje, tako da so naše cene nekako srednje. Vsi delegati, celo opozicijski grof Bathiany, so priznali ta uspeh. Vendar je pa grof Bathiany izjavil, da to njegovega stališča ne more alterirati, ker to ni nikakršna koncesija, temveč popolnoma pravična rešitev medsebojnega razmerja. Mornariški komandant grof Montecuccoli je natančno opisal dreadnoughte. Izjavil je, da se avstrijski inženirji za zgradbo ladij lahko merijo z inženirji drugih narodov. Zadržil je tudi, da mornariška uprava ne zasleduje sovražnih tendenc, temveč hoče le zamujeno popraviti. Odsek je sprejel mornariški proračun, kakor tudi izvanredne kredite.

V ogrskem državnem zboru so opozicijske stranke začele na vsi črti z obstrukcijo. Pri vsakem glasovanju je zahtevala opozicija, naj se imenoma glasuje. Kdaj bo bančna predloga rešena, še ni gotova.

V hrvatskem saboru se vrši ad-resna debata. Posl. Pribičević je zavrnil očitjanje bana, da hoče koalicijska s tem, da nasprotuje adresni debati, degradirati dežel. odbor na provinčni deželni zbor. Očitjanja barona zaradi budimpeštanskih stipendij, t. s. državczvorske dije, niso le nemestna, temveč tudi nedostojna. Če kdo zasluži ime stipendista, tedaj ga zasluži dr. Tomašić sam. Na to je posl. Starčević priporočal adres-so svoje stranke ter razvijal program Starčevićeve stranke. Ko je rekel, da sabor o svoji adresi ne sme priznati Srbov, je nastal v zbornici tak vihar, da je moral predsednik sejo prekiniti.

V zadnji seji črnogorske skupščine je ministrski predsednik namesto kralja prečital prestolni govor. Prestolni govor omenja začetkoma aneksijsko krizo in povišanje Črne gore za kraljevino. Omenja tudi, pod kako ugodnimi pogoji je bilo v Londonu najeto črnogorsko posojilo, kar je brezdvomno najboljši dokaz, da so se kreditne razmere Črne gore zboljšale. Glede mednarodnih odnosov se je v prestolnem govoru naglašalo, da živi Črna gora z vsemi državami v najboljšem sporazumu. Pred vsem omenja prijateljsko razmerje med Črno goro in Rusijo. V prav iskrenih besedah se bavi s sosedno Avstro-Ogrsko. Kar se tiče Turčije, upa, da bodo sultan in Mladoturki prišli do

spoznanja, da bo Črna gora tudi v bodoče element miru na Balkanu.

Vstaja v Jemnu dela Turkom še vedno skrbi. Torpedna križarka »Peik-i-sefket« je odplula proti Hodeidi, da s križarko »Hamidjo« straži jemensko obrežje. Kakor poroča komandant v Hodeidi, so uporniki napadli trdnjavo Safje pri Lehabu; toda Turki so odbili njihov napad. Vojno ministrstvo je zavrnilo prošnjo vojaškega atašeya v Berlinu, da se sme kot prostovoljec udeležiti ekspedicije v Jemen.

Štajersko.

Ljudsko štetje v Mariboru. Končno je »izdelal« mestni urad ljudsko štetje ter objavil, da je izmed 27.991 prebivalcev 3817 Slovencev, torej 243 manj nego pred desetimi leti. Resnično stanje je celo drugačno. Rezultati privatnega štetja nam kažejo: V. okraj (Magdalensko predmestje šteje 2300 zavednih Slovencev, 1800 nezavednih in odpadnikov izmed skupnega števila približnih 5500 prebivalcev. IV. okraj (Koroško predmestje) izmed okroglih 2180 prebivalcev 1100 zavednih, 700 nezavednih Slovencev. III. okraj (Melje) izmed 1800 prebivalcev 790 zavednih in 600 nezavednih Slovencev. Samo v teh 3 okrajih je torej rojenih Slovencev 7290, izmed njih pa najmanj 4190, ki so navedli slovenski občevelni jezik. V I. in II. okraju še privatno štetje ni dovršeno, a po vpogledu v dodelane pole se ne moremo za mnogo zmotiti, če sklepamo v II. okraju na 1700 zavednih in 1000 nezavednih Slovencev, v I. pa na 1200 zavednih in 1700 nezavednih. Izmed vojaštva so našli samo 477 Slovencev in 1140 Nemcev, kar je naravnost škandal za način štetja, saj je n. pr. domobranski polk popolnoma slovenski, pešpolk po veliki večini, a tudi topničarski in dragonski štetja v moštvo vsaj polovico Slovencev. Dejstva ne more zatajiti nihče, da živi v Mariboru danes nad 14.200 rojenih Slovencev, to je nad polovico vsega prebivalstva, in izmed njih je zavednih, slovensko občujočih najmanj 8000. Značilno je, da so v nekaterih ulicah notranjega mesta tako koncentrirani Slovenci, da jih je po 60 % vsega prebivalstva. Urbanska ulica v Koroškem predmestju n. pr. ima 21 števk, med njimi pa jih je kar 13 v slovenski posesti. Vsa čast torej mestnim štev-

LISTEK.

Fickov frak.

Kratkočasna zgodba.

Spisal Blaž Pohlin.

(Dalje.)

»Dajte sem tisto stvar, ji bom že jaz izročil.« Vzel je ženski kar menji nič, tebi nič zavoj iz rok ter ji stisnil pol krone v desnico. Vrnil se je v svoje stanovanje. Prišedši v kuhinjo, kjer je preje pustil ženo, te ni bilo več tu. Radovednost ga je gnala, kaj je v zavoju, zato ga je jel pazno razvijati. Kako se je pa začudil, ko je pognil iz njega svoj stari frak. Obrnil ga je najmanj desetkrat na desno in levo, pregledal ga znotraj in zunaj, a svojim očem še ni mogel verjeti, da drži v rokah frak, ki ga je po njegovem mnenju dobil v svojo nepreklicno last njegov stric Matjevž.

»Skrokan sem res, tega si ne upam oporekati,« je dejal Fick sam med seboj, »skrokan tako, kot še svoj živ dan ne, a vendar brezdvomno spoznam, da je to moj stari frak. Kje ga je dobila ta ženska, čemu ga nosi moji ženi?«

Ko je Fick v tem preiskal vse

žepe frakove, našel je v enem loterijski listek.

»Zdaj sem docela prepričan, da je to moj stari frak,« je rekel, »takrat ko sem ga zadnjič imel na sebi, sem stavlil v loterijo te-le številke, ki so se mi sanjale. Listek mi je potem kar izginil, nikjer ga nisem mogel najti, no, številke k sreči niso prišle, sicer bi bil zdijal od jeze in nesreče. A kako pride zdaj ta frak sem?«

Ko je Fick na vse načine ugibal in premišljal, kakšna usoda je doletela ta nesrečni frak, začel je iz svoje sohe strašen, mozeg pretresujoč krik. Obenem je nekaj padlo po tleh kot človek.

Sluteč najhujše, je planil v svojo sobo. Ko je odprl vrata, je našel ženo Pavlo poleg zofe, pred njo pa frak, v katerem je obhajal ženitovanje svojega prijatelja in na katerem je izvrševal pred dobro uro gori opisani proces, ki je učinkoval tako uničevalno.

Fickovka je bila vsa iz sebe. Srd, jeza in žalost ji je švigalo iz oči. Ko je zagledala moža, vzburla je skrajno prezirljivo in ponižujoče:

»Mrha pijana!«

Fick menda še nikoli ni stal tako skesan, kot zdaj in še nikdar se ni čutil tako ponižanega pred svojo ženo, kakor ta trenutek.

»Pavla, ne zameri tej nerodnosti! Meni samemu je strašno hudo

zbog tega!« je ječal kot hudodelec, ki se boji preobčutne kazni.

»Torej tako, ne zamerim naj ti?« je vzrojila mogočno in se postavila predenj ter mu gledala srdito v oči, ki jih je od sramu pobešal, »jaz varujem doma in štedim, da ne izdam preveč kakega krajcarja, ti pa mečeš desetake proč, kot bi imel milijone. Hudo ti je zaradi tega, seveda. Potem pa vidi, kdaj imaš dosti. Če bi ti bilo res hudo, bi ne bil tega storil. Spodoben človek bi se že zaradi svoje žene varoval takega dejanja. Pa kaj si pravzaprav počel s frakom, da je ves raztrgan, ali ste se tepli?«

Vsaka beseda gospe Pavle je Ficka vsekala kot noževa ostrina. Spoznal je, da se je hudo pregrešil zoper zakonska pravila in da je svoji ženi dolžan iskreno obžalovanje svojega pregreška. Zato je stopil k njej, jo prijel za roko in rekel:

»Pavlica moja, ne huduj se, odpusti mi, ki sem res napravil grdo dejanje, nevredno zakonskega moža, ki ljubi svojo ljubo ženo z vsem srčnim ognjem. Obetam ti, da se nikdar več ne izpozabim tako daleč in da bom storjeno škodo skušal popraviti s tem, da ne bom ničesar storil brez tvojega dovoljenja in tvoje vednosti.«

Te besede, vredne najzagrnje-nejšega moža - copatarja, niso izgrešile svojega namena. Dosegle so ga

tem prej, ker je gospo Pavlo težila teža možu prikrivanih dejanj, namreč, da je zastavila njegov frak in da si je drugega izposodila za njegovo parado. Vse to je vplivalo na-njo, da je rekla milostno:

»Naj bo, odpustim ti, ker vidim, da se res kesaš. Toda zapomni si, da se drugič ne bo tako gladko izteklo. Ako bi se to še enkrat pripetilo, ne pokažem ti nikoli več prijaznega obraza, sploh bi te več ne mogla pogledati.«

Poljubi so potrdili medsebojno spravo, dasi je bilo Pavli težko poljubovati moža, iz čigar ust so prihajali zanj naravnost neznosni duhovi po zaužitju pijači. Nato je rekla:

»Toda frak si moraš dati precej nov delat. Pride naj zopet nenadoma kaka priložnost, da ga boš potreboval, pa ne boš imel kaj obleči. Precej danes si ga pojdi umeriti!«

Gospa Fickova je v mislih napravila tak-le proračun:

Frak, ki ga prinese Meta iz zastavljalnice, izroči gospe Kebrovi kot od te moža izposojenega. Kebrovka, tako je sodila, svojemu možu gotovo ni šla pravit o posoditvi fraka in ona t. j. Fickovka ji čisto brez skrbi lahko izroči frak svojega moža. Če je bil Ficku Kebrov frak prav, bo tudi Kebrovi Fickov. Novi Fickov frak bo na-rejen v štirinajstih dneh in s tem bo vsa stvar v redu. Če bi Keber spo-

znal, da nima več svojega fraka, izroči se mu novi frak, sicer pa ne, ker bo ta zadnji vsekakor več vreden, kot Fickov, ki je bil zastavljen.

Fick je bil s predlogom svoje žene docela zadovoljen. Naravnost vesel je bil, da se je domači vihar tako hitro pomiril, kar se mu je zdelo cel čudež, ker njegova žena je bila skrajno resolutna ženska, katere se je časih že kar bal, tako oblastno se je obnašala, kadar je šlo za prikrasjanje njegovih in za povečanje njenih pravic.

»Pavla,« je dejal nato, držeč ljubljeno ženo v objemu, »zdaj pa pojdi z menoj, da razrešiva uganko, s katero sem si že zastoj belil glavo!«

»Kam?«

»Idi z menoj!«

Pavla je šla.

Ko sta prišla v kuhinjo, je prijel Fick za svoj stari frak, ki je visel čez stol, ga pokazal ženi in dejal:

»Ali poznaš ta-le frak?«

Pavla je obšla temna slutnja.

»To je tvoj stari frak, ki si ga dal tistemu svojemu sitnemu sorodniku, ali ne?«

»Dale!«

»Ali ti ga je prinesel nazaj?« je vprašala hlastno.

»Ne on. Vidiš, tu se pričinja uganka. Ko sem bil prej namenjen na isprehod, srečal sem na stopnicah

nim komisarjem, ki so tako spretno in objektivno prikrojili številne pole! Koliko so s tem faktično koristili nemstvu, bo pokazala prihodnost.

V Vuzenici so našli pri ljudskem štetju v celi občini 1706 prebivalcev, od katerih je 269 Nemcev. Od 1. 1900 je prebivalstvo naraslo samo za 17 oseb; Nemci pa so se pomnožili za 24 oseb. Temu je nekoliko vzrok, ker se zaradi dragih služabnikov opuščajo posli pri kmetijah in postajajo iz kmetij pristave tržkih in drugih bogatinov. Zanimivo je, da je med vsem prebivalstvom polovica moških in polovica žensk.

Sestdesetletnica Josipa Sinka. Dne 14. februarja je obhajal središki župan in član izvršev. odbora narodne stranke Josip Sinko svojo šestdesetletnico v ožjem krogu prijateljev in znancev. Delovanje tega odličnega narodnjaka je tako mnogostransko, da ga ni mogoče dostojno opisati v teh kratkih vrsticah; zasluge, katere si je pridobil za svoj domaći trg in celi ormoški okraj, so gotovo trajne. Bil je namreč vsem oblastim in vsakomur vedno dosleden narodnjak; izvojeval je kot župan že marsikateri boj s štaj. dež. odborom in prid pravico našega maternega jezika. Ko se je ustanovila napredna stranka na Sp. Štajerskem, je bil g. Jos. Sinko vedno med njenimi prvoborci in se je s toliko navdušenostjo in požrtvovalnostjo boril za njen procvit, da lahko služi marsikateremu mlajšemu za vzgled. Vrlemu in navzelo svojim letom vstrajno delavnemu možu ter pristašu najiskrenejše častitke in na mnoga leta!

Volitve v gornjeadrgonski okr. zastop se vrše, kakor poroča »Slov. Gosp.«, meseca marca.

Na dan z imeni! »Slov. Gosp.« poroča, da so se nekateri učitelji po Dravski dolini pri ljudskem štetju vpisali zaradi »Schulvereinovi« podpora za Nemce. To je splošno sumničenje vsega slovenskega učiteljstva v Dravski dolini. Za to na dan z imeni!

V Slovenski Bistrici se je vršil, kakor poroča »Marb. Ztg.«, 11. t. m. v slavnostni dvorani okrajne hranilnice prvi ples, nemški seveda. Z groši nezavednih slovenskih kmetov se je postavilo lepo poslopje, v katerem imajo sedaj Nemci in renegati svoje zabavišče. Koliko desetletij še bo treba dela, da se bodo našli ljudje spametovali!

V Marbergu se je priredila v nedeljo, 12. t. m. sloven. veselica, katere so se udeležili domačini bolj v piškem številu. Pač pa so prihiteli v obilnem številu gostje iz Mute in Vuhreda. Uprizorili sta se dve igri: ena dekliska in ena mladeniška. Igri kakor tudi deklaracije so bile skrbno naučene, kar kaže veliko pridnost tamošnjih deklet in fantov, katere zbira odnotni g. kaplan okrog sebe, da jih otne nemški pogubi. Marbeg še ni narodno izgubljen, a zadnji čas je, da se ukrene kaj uspešnega, če se ga hoče še ohraniti. Zdej se pa nam dozdeva, kakor bi bil od vseh merodajnih faktorjev pozabljen in zapuščen.

Slov. gledališče v Mariboru. Burka »Robert in Bertram«, ki se je uprizorila v nedeljo 12. t. m., je bila menda zadnja igra te vrste v letošnji sezoni, igra, ki sili neizogibno k smeju, ki pa kljub svoji precejšnji obsežnosti ne obsega nič. Igralo se je krepko in gotovo bi si bilo občinstvo odneslo domov še zelo zadovoljiv vtisk, da ni bilo grozovitih odmorov, v katerih je pozabil človek malodane, kako daleč je dejanje pravzaprav že dospelo. Na vsak način so odmorji igri zelo škodovali. Zdi se nam zares škoda, da ni mogoče odstraniti ali vsaj nekoliko ublažiti te hibe našega gledališča. Ako smo izrazili nekoliko

nezadovoljnosti glede tega večera, ne velja to nikakor našim igralcem. Tudi v tehničnem oziru napreduje priroščaje, da je veselje. Saj je celo balon že v službah igralcev! Nekoliko skrbno sta se sicer ozirala naša dva vagabunda, g. Majer in Weizl, ki se rešita koncem igre v oblake, tamor pravzaprav plove njun balon — toda — kdo pa se podaja dandanes rad na nevaren izlet v balonu? — Izborno je bilo 3. dejanje z izbrano židovsko družbo v salonu židovskega parve-nuja. Bankir Vatlar (g. Marjan) in njegova ljubka hči sta zelo ugajala. Tudi ljubosumni Samuel je bil precej dober tip. V 4. dejanju se je občinstvo dovolj nasmejalo ob pogledu na lazi-ženska vagabunda. G. Savin je bil tipičen jetnikar, skoro preveč pijan, istotako izborni g. Berlči (Miha). Režija in skupna igra je bila skrbna, kar je vredno posebnega priznanja v igri s tako množestvilnim osebjem. — Orkester »Glasbenega društva« je igral kakor vselej lepe koncertne komade med odmori in spremljal vse pevske točke. P. P.

Iz Dola pri Hrastniku. (Klerikalno gospodarstvo.) Z velikim trdom in še večjimi stroški so zgradili dolski farani novo cerkev, poleg pa krasno, gradu podobno palačo s celo vrsto sob za 4 farovške vile. Gospod župnik so skrbeli, da se je župnišče zidalo najmoderneje, posebno mu je bilo to lahko, ker vodi sam vse račune, četudi imamo cerkveni skladni odbor kot peto kolo. No klerikalni širokoustneži, ki sicer vtikate svoj nos v vse tuje zadeve, tu se vam nudi prilika storiti kaj za blagor svojih nevednih pristašev. Vi Hrastelov atek iz Dola in Pustov gospod iz Brnice ukrenita kot člana cerkvenega odbora nekaj v našo korist, da se ne bo tako lahkomišno razmetavali naš denar, da se ne bodo naše koristi tako teptale z nogami. Ker pa dvomimo, da znata z g. župnikom vred — razen za svoj žep — dobro računati, hočemo jim malce pomagati. Govori se, da je dala dolška »liberalna« posojilnica cerkvenemu skladu odboru ali g. župniku 90.000 kron v poravnavo stavbnih stroškov. Ker obstuje posojilnica vloge po 4 1/2 %, zahteva gotovo 4 3/4 % ne obresti, kar znaša na leto 4275 do 4500 K, ali okroglo 12 K na dan. Akoravno so dela pri cerkvi in župnišči že davno končana, saj že biva župnik s svojci že od začetka meseca novembra m. l. v župnišči, ne briga se kot računovodja — če ga je kot takega cerkveni skladni odbor izvolil ali ne, nam ni znano, brž si je ta posel v večjo čast božjo sam prilastil — za to, da bi se položil račun, oziroma določili prispevki, katere bodo morali plačevati posamezni davkoplačevalci. Kako pridejo stranke, ki bi lahko svoj donesek takoj plačale od tega, da bodo morale zaradi župnikove malomarnosti trpeti škodo. Od časa, kar je župnišče gotovo in se je v njem nastanil župnik, je preteklo okoli 100 dni in za ta čas znašajo obresti posojila okroglo 1200 K. Toda kaj briga to za svoj žep — pardon za sv. vero vnetega župnika, saj sam ni tak davkoplačevalec, da bi moral prispevati kaj k gradbenim stroškom. Pozivljamo pa merodajne činitelje, da napravijo takemu samovoljnemu, lahkomišnemu klerikalnemu gospodarstvu konec, ker mi davkoplačevalci vendar ne vemo, kako pride-mo do tega, da bi plačevali malomarnost drugih tako drago. Ko bi gospod župnik storil svojo dolžnost, malo več delal, manj užival, hodil po krčnah, se vozil okoli, bi nam bil pač lahko prihranil marsikak znesek na obrestih.

Zvišanje oskrbnine v bolnišnicah in drugih dobredelnih zavodih na Štajerskem. Celjski list »Süd-

steir. Volksstimme« je pisal minuli teden na uvodnem mestu, da si hoče štaj. deželni odbor z zvišanjem oskrbnine v dež. bolnišnicah celo iz dobredelnih zavodov izbiti vire novih dohodkov, kar je nečloveško in nepoštevno. Temu mnenju se pridružijo »Arbeiterw.« in dokazuje s številkami, da vsi stroški za enega bolnika na dan ne dosega niti v eni štaj. bolnišnici 2 K 50 v, kakor znaša na novo določena oskrbnina v 3. razredu. Socialisti nameravajo to zadevo tirati pred upravno sodišče. Neumevno je, da se je zavzel tudi štaj. jerski namestnik grof Clary za izkoriščenje ubogih bolnikov.

Rezultat ljudskega štetja na Štajerskem je sedaj provizorično doganjan. Po njem šteje Štajersko sedaj 1.430.308 prebivalcev (+ 83.160 ali 6,17%). Po političnih okrajih je rezultat na Sp. Štajerskem sledeč: Celje mesto 6385 (+ 280 ali 4,6%), Maribor mesto 26.081 (+ 2853 ali 12,1%), Ptuj mesto 4208 (+ 518 ali 14,0%), Celje okolica 116.775 (+ 4904 ali 4,4%), Konjice 22.018 (+ 190 ali 0,8%), Ljutomer 27.552 (+ 761 ali 2,8%), Maribor okolica 93.918 (+ 4333 ali 4,8%), Ptuj okolica 81.525 (+ 1784 ali 2,2%), Brežice 50.204 (+ 2238 ali 4,7%), Slovenj gradec 42.466 (+ 1544 ali 3,5%). Skupno šteje torej Sp. Štajersko 15.937 prebivalcev več kot l. 1900. Koliko odpade od tega prirastka na Slovence, še sedaj ni znano. Gotovo pa bo neugodno vplivalo naravnost senzacionalno padanje prebivalstva v slovenjgradskem okrajnem glavarstvu. Dočim se je pomnožilo v šostanjškem sodnem okraju število prebivalstva še za 221 duš ali 1,5%, je padlo v mariborskem za 530 ali 3,5% in v slovenjgradskem za 1235 ali 8,5%. S tem padanjem prebivalstva so gotovo nekoliko tudi v zvezi neugodni rezultati pri lanskim nadomestnih državnozborskih volitvah. Skupno z mesti šteje sedaj Sp. Štajer okroglo 471 tisoč prebivalcev, od katerih bo nad 420 tisoč Slovencev navzlic vsem sleparijam pri ljudskem štetju. Rezultat ni posebno razveseljiv; vidi se mal prirastek na Sp. Štajerju in silen odtok prebivalstva na Sr. in Zg. Štajersko, kjer je industrija. Več o tem o priliki.

V Ormožu so našli pri letošnjem ljudskem štetju 1049 oseb, 517 moških in 532 žensk. »Nemcev« je 792, Slovencev 257 (!). L. 1900 je bilo 685 »Nemcev« in 208 Slovencev. V resnici je seveda najmanj 600 oseb v mestu takih, ki sploh ne znajo drugače govoriti ko slovenski. O sleparijah pri ljudskem štetju v Ormožu smo pa itak že obširno poročali.

Iz Maribora. »Društvo nemških volilcev v Mariboru« je imelo v hotelu nadvojvoda Ivan svoj občni zbor. Naglašalo se je, da se mora z ozirom na rezultat ljudskega štetja (!) iziniti iz Maribora vse slovenske uradnike. Nemci sedaj javno povedo, zakaj so pri ljudskem štetju sleparili. Da posluje n. pr. okrožna sodnija za 90% Slovencev in 10% Nemcev in vse druge oblasti v Mariboru tudi za slovensko večino, to je nemškim predrznežem malo mari. — Med Gradcem in Mariborom se bodeta upeljala dva nova vlaka in sicer bo odhajal od 1. maja naprej iz Gradea vlak v Maribor ob 7. uri 40 min. zvečer in iz Maribora v Gradeo ob 11. uri 30 min. zvečer.

Železniški most v Ptuj v nevarnosti. Tehnični uradniki ptujskega okrajnega glavarstva so dognali, da je Drava tako spodkopala in poškovala stebre, ki nosijo železniški most čez Dravo v Ptuj, da se bo moral isti popraviti še pred pomladanskimi povodnjami, drugače se utegne zgoditi velika nesreča.

Vojnik. Glede Vaše notice o ljudskem štetju v Vojniku pri Celju bodi mi dovoljeno omeniti na kratko sledeče: Oč štetja l. 1900 napredovali smo Slovenci za 30 oseb »Nemce« ne nazadovani za 89, (od 454 na 365). Kdor ne pozna ta lep slovenski trg bližje, se bo začudeno vprašal: od kod toliko Nemcev v tem kraju? To morajo biti le po kakem »nemškem« števen komisariju umetno narejeni! — Da in ne! V Vojniku imamo res okoli 200 pravih Nemcev, ki ne znajo ni besedice slovenske, a kje so in kaj delajo tu na slovenski zemlji? Odgovor: Od l. 1891 je tu v Vojniku deželna hiralmica, namenjena za slovenski del Štajerske. Med vsemi hiralmi v uslužbenici (vseh skupaj je do 250) je le mala peščica Slovencev (a še ti so z malo izjemo vpisani za »Nemce«, vse drugo je iz Zgornjega Štajerja, večinoma takozvani »šodlni«. Da ti hiralmi v javnem življenju ne pomenijo nič, je razumljivo, a številno »Nemcev« v Vojniku pa imenitno pomnožijo. Drugače je v trgu le nekaj 6—8 oseb, ki so res Nemci, da si znajo vsi prav dobro slovensko, vsi drugi na so od slovenskih staršev rojeni »Nemci«. Da smo vkljub ultranemškemu občinskemu zastopu vendar napredovali, to kaže, da smo junaki, če tudi nas gredojo ljubeži, ki je od zbadane šive in ki mislijo, da so ves svet okoli njih vrti.

Čitalnica v Konjicah, priredi v soboto, dne 25. svečana v novi dvorani »Narodnega doma« v Konjicah plesni venček. Svira ciganska godba. Kostumi in maske dobro došli.

Koroško.

Velikovec. Pri nas imajo sedaj devičarski klerikanci in plesmarji svojo sezijo. 29. m. m. so napravili velikovski Slovenci »Lipa« l. ples »na katoliški podlagi«. Dne 19. t. m. so pa zopet vabili na isti podlagi se vršečo plesno zabavo v St. Štefan. Po celi okolici se že smejejo trezni ljudje tem prirediteljem v kratkih in dolgih črnih suknjah. Saj so pa tudi napredni dovolj, da sami razodevajo svoje tajne zveze z Nemci. Vabila so dali v delo nemško - nacionalno zagrizenemu Zmuggu v Velikovec. Ali upate, da bo ta Vam na ljubo »klerikal« postal? Da bi se dal »slovanizirati«, s tem se zastonj trote. Če treba, odkrijemo lahko še več!

Ljudsko sleparstvo. V tržni občini Bajtensfeld se je znižalo v zadnjih 10 letih število prebivalstva od 2893 prebivalcev na 2876. Seveda niso našli tam nobega Slovence. V Podkloštru so našli v celi občini 4055 prebivalcev, med njimi 1585 Slovencev, kar se pravi, da so 31. decembra števeni komisariji pojedli najmanj 289 Slovencev.

Lov na vlomilce. V soboto zvečer okrog poln 9. so hoteli vlomiti vlo-milci v Gosposki ulici v Celovec v stanovanje gostilničarke »pri rak«. Gostilničarka pa je tatove zapazila in začela vpiti na pomoč. Oba vlomilca sta jo mislila odkuriti skozi vežo, tam pa so jima zastavili gostje, ki so prišli na vpitje gostilničarke iz sobe, pot. Slabo pa je naletel sin mizar-skega pomočnika Avgust Kastner, ki je hotel enega tatov prijeti. Ta je namreč potegnil nož in mu ga zasadi v ramo ter mu prizadejal precej dolgo rano, ki pa k sreči ni nevarna. Na ta način se je posrečilo tatovoma priti iz hiše na prosto, kjer sta pobegnili vsak na drugo stran. Enega so na gledališkem trgu dohiteli in prijeli, drugi pa je v smeri proti Benediktinskemu trgu izginil. Prijeti je neki Valentin Šarko iz Podkloštra.

Ogenj. V nedeljo okrog 1. ponoči so zapazili v prodajalni A. Kunda v Celovec na oglu ceste v St. Rupert in ceste na južno železnico ogenj. Ogenj so pogasili še predno so prišli ognje-gaseli, ki so po svojem prihodu samo konstatirali, da je nastal ogenj vsled stika električne napeljave.

Primorsko.

Pasivna resistance državnih uradnikov v Trstu. Iz Trsta se nam piše dne 20. februarja: Situacija v oviranju prometa vsled pasivne resistance je nespremenjena. Danes se je nadaljeval pasivni odpor — vršnje službe po predpisih — kakor prejšnje dni. Zabeležiti bi nam bilo le, da je promet par dni sem zelo šibak. Ali vkljub temu zaostaja na vsej črti. — Danes je zopet inspiciral po prosti lu-ki finančni ravnatelj baron Kober in višji potujoči inspektor Svoboda. — Ta poslednji je v več slučajih zapo-vedal poslušajočim uradnikom, da ne smejo odpirati zabojev, a zapisati vseeno, da so pošiljatelj pregledali, kar je seveda popolnoma proti carin-skim predpisom in opravičljivo. Vsled tega imajo danes zvečer carinski uradniki skupno posvetovanje. Sploh se opazuje, da gospoda v višjih raz-redih krumirajo, med tem, ko je med nižjim uradništvom največje razpo-loženje za pasivno resistance. Tudi na drugih uradih, kjer je promet s strankami in blagom, se je danes z nezmanjšano vestnostjo vršila služba po predpisih. Ker so skladišča prena-ooljena, je ravnateljstvo državne že-leznice izdalo danes razglas, da dok-ler se kritična situacija ne spremeni, državna železnica ne more več sprejemati blaga in raznih odpošilja-tev, kajti ne more prevzeti za nje od-govornosti. Danes zvečer ima zboro-vanje društvo delodajalcev. Govori-se, da bo predsednik predlagal, da se vsled krize, ki je nastala radi pasiv-ne resistance uradnikov, zapre za do-bo 15 dni prosta luka in ustavi za to-liko časa vsako delo. Bo li ta predlog predsednikov sprejet, v tem trenutku še ne vemo. Raznesel se je bil glas, katerega so zabeležile tudi današnje tukajšnje novine, da sta suspendira-na dva železniška in en poštni urad-nik. Ta vest ne odgovarja resnici, pač na so se izvršila razna premeščanja. Proti »Piccolu«, ki je nastopil proti uradnikom, je nastala med temi po-slednjimi napetost. Vlada, kakor po-ročajo z Dunaja, se ne misli udati in uradniki, kakor se vidi po njih raz-poročenju, istotako ne. Mini-strski predsednik se je izjavil proti nekemu poslancu, da škoda vsled pasivne re-sistance še ni tako občutna. Seveda, on je ne občuti, pač pa tržaška trgo-vina in vsa tržaška javnost.

Ljudsko štetje. Občina Šebrelje šteje 1056 prebivalcev, župa-svo Osek Vitovlje pa 1111, v občini Kob-

jejava živi 499 oseb, po-zupanstvom Solkan pa šteje Solkan 3076, Kronberg 616 in Loke 199 prebival-cev, v Dornbergu so našli navzočih 2152 in odsotnih 191 ljudi, občina Stanjel pa je štela 1194 in občina Komen 2309 prebivalcev. Biljana ima 1322, Medana 956, Veliki dol 308 in Pliskovica 809 prebivalcev. V Prvačini žive 1103 prebivalci, 139 je odsotnih, največ v Egiptu, Repenta-bor ima 968, Ročinj 832 prebivalcev. V Trnovem je od 584 prebivalcev na-vzočih 556, v Voglarjih od 389 pre-bivalcev 363, v Nemcih je navzočih 58 prebivalcev od 61, v Lokvah 447 prebivalcev od 507, v Lazi 79 navzo-čih od 87 prebivalcev. Zupanstvo Še-brelje šteje 210 prebivalcev, davčna občina Črniče 838 in občina Kobje-glava 399 oseb.

Svedrovci. Pisarna in skladišče trgovine z domačimi pridelki trdke A. Grioni v Trstu stoji v ulici Tinto-re št. 1. Ko je odpiral v soboto ob polu 8. zjutraj uradnik vrata skladiš-ča, je našel v njih vetrin in že po površnem pregledu prostorov se je dalo takoj dognati, da so morali biti po noči v skladišču tatovi, ki so zelo dobro poznali kraj. S ponarejenimi ključi so odprli najprej vrata »Delav-skega doma« in stopili na dvorišče, tam so našli drog, kakršnega rabijo železničarji za signale, ki je bil ostal še izza plesa železničarjev v »Delav-skem domu«. Preplezali so s pomočjo tega droga zid ter prišli tako za dru-go manjše dvorišče, v katerem stoji skladišče. Tam so napravili veliko luknjo v vrata in prišli nato v pisar-nu, kjer so prevrtili blagajno od zgo-raj z ameriškanskim svedrom. Prev-rtali pa so samo zgornjo ploščo, naj-brže jih je splašil kak šum in sve-drovci so jo hitro popihali. V blagajni je bilo 7000 K, kateri znesek pa se je nahajal prav globoko v bla-gajni, take da bi bili tatovi le težko prišli do njih. Strah je moral biti ze-lo velik, pustili so namreč svedre in druge stvari na licu mesta.

Solkani pri Gorici, znani obrtni kraj, raste. Sedaj šteje 3076 prebival-cev, hiš je 415. Od leta 1900 je nara-stel Solkan za 1048 prebivalcev in 120 hiš.

V Egiptu. Pri sedanjem ljud-skem štetju se kaže v goriški okolici in v Vipavski dolini, kako veliko ljudi je odsotnih, med temi mnogo v Egiptu. Prvačina šteje 1242 prebi-valcev, od teh je odsotnih 139, največ v Egiptu. Iz občin Bilje, Vrtojba in Prvačina je odsotnih 458 ljudi, med temi največ v Egiptu, seveda največ žensk!

Tatvine. Pomorščaku na parni-ku »Brioni« Ivanu Nikulici-an-Jablanu je ukradel nekdo, ko je bil ta na pomolu Sv. Jožefa v Trstu iz kabine dve denarnici s 70 K. — V kavarni »Flora« so ukradli tatovi gostilničarju Zoržu Tufeskemu in delavcu Leonidu Panajottiju zimske suknje. Tatove so že eno uro pozneje prijeli. Bili so to 4 mladi fantje, ki dolže drug drugega. Eden izmed teh fantov, 20letni Vincenc Garibba je pogoltnil med zasliševanjem kos stekla, vsled česar so ga morali pre-peljati v bolnišnico. — Pri izhodu iz proste luke je bil večeraj popoldne aretiran 22letni fakin Ivan Fiegel iz Gorice, ker je bil ukradel 6 kg kave.

Ljudsko štetje. V občini Kobje-glava so našli 384 in v Tupilah 115 prebivalcev nasproti 408 in 113 prebivalci leta 1900 in 442 in 106 prebivalci leta 1890. V občini Rihe-nberk je bilo navzočih 31. decembra 1910 2806 prebivalcev.

Od c. kr. državnoželezniškega ravnateljstva. Na progi Dubrovnik-Boka Kotorska se oddajo dela za razširjenje postaje Novigrad in sicer visokostavna dela in zemeljska dela. Dobave in dela se oddajo potom ponudbene obravnave proti enotnim cenam z navedenim popustom. Po-nudbe je vložiti do 25. marca 1911 ob 12. polodne pri c. kr. državnoželezni-skem ravnateljstvu v Trstu. Vsi ponudbeni pripomočki so razvidni pri oddelku III. tega ravnateljstva in pri c. kr. obratnem vodstvu v Gružu.

Ljudsko štetje. Rovinj, drugo največje mesto v Istri, je štelo 31. decembra l. l. s predmestjem in otoki 12.113 prebivalcev, mesto samo pa 10.874 prebivalcev in 229 mož vojaštva. Pred desetimi leti je štelo Rovinj 10.302 prebivalca, kar pomeni prira-stek za 17,58%. Kako se razdeli pre-bivalstvo po narodnosti, se še ne raz-glasi, menda se boje povedati r-s-nico. Medana na Goriškem ima 956 prebivalcev, ki so vsi Slovenci.

Iz poštne službe. Poštni nad-upravitelj v Zadru Herman Sikor-sky je imenova za poštnege ravna-telja istotam. Poštna komisarija Ivan Boroslavski in Evgen vitez Zotta v Sarajevu sta imenovana za višja poštna komisarija na dosedanem službenem mestu.

Morski observatorij. Fregatni častnik v p. Pavel Mihelič, je imeno-van za pristava v c. kr. morskem ob-servatoriju v Trstu.

Avtomobil padel v kanal. Včeraj ob 1. zjutraj je pridrljal v Trstu z Dunajske ceste in z vsemi ljudmi, ki

neko staro babnico, ki ji je menda Meta ime. Imela je pod pazduho ta-le zavoj in mi povedala, da ga nese te-bi. Jaz sem zavoj vzel, ga prinesel sem, tu razvil in našel v njem svoj stari frak. Zdej mi pa razjasni, na kak način pride ta ženska do tega fraka, ki ga je dobil moj stric iz dalj-njega Zaplotja!

Pavla je bila blede kot zid. Be-seda ji je zastala v grlu, oči so ji pa neverjetno bulile v grozni frak.

»Kaj ti je, Pavla?« je vprašal skrbno Fieek, ko iz žene ni bilo nobe-nega glasu.

»Kje si dobil ta frak, praviš?« je vprašala v raztrganih besedah.

»Tista stara Meta mi ga je dala.«

»To ni mogoče!« je vzkliknila ona, »to ni mogoče, to ne more biti res!«

»Zakaj ni mogoče?« je rekel Fie-cek in se čudil obnašanju Pavlinemu.

»To je čudno, to je naravnost ne-umno,« je menila Pavla sama med seboj. Zavrtlo se ji je v glavi, ko je presodila, da je najbrže dekla trapa-sta dala staremu Fikužu novi frak, starega pa potem zavila v papir, da ga je nesla Meta zastavit.

»Kaj je čudno, kaj je neumno?« je dejal Fieek, ki je razumel njene, sicer za se izgovorjene besede. Vrgel je frak nazaj na stol, prijel ženo za

roko, ji pogledal v oči in ljubeznjivo vprašal:

»Kaj ti je Pavla, kaj govoriš?« Ona je med tem zbrala razsod-nost, se stresla, kot bi se hotela otre-sti nemilih misli in slutenj in rekla na videz brezbržno:

»Nič mi ni, toda čudno je res, da je tista Meta, ki jo jaz tudi poznam, prinesla ta frak, ki smo ga dali tvo-jemu stricu. To je v resnici velika uganka, ki je tudi meni nerešljiva.«

»Ali veš, kje stanuje tista Me-ta?« dejal je Fieek.

Pavla je uganila, kam meri mo-ževo vprašanje, zato je je zanikala. »Srečaš jo kdaj?« vprašal je.

»Včasih jo.«

»Torej kadar jo srečaš, vprašaj jo, kje je dobila ta frak. Jaz babnice ne bom ustavljal, če jo srečam na ce-sti. Vsekakor je pa to zagoneten slu-čaj, ki se mora razrešiti prej ali slej.«

Pavla ni oporekala. Oddahnila se je, da bo možu še nadalje ostala prikrita njena tajnost in to je bilo glavno. Zaradi novega fraka Ivanu Koberu si ni delala prevelikih skrbí; dasi ji je bila vsa stvar situ in zo-perna, vendar je upala, da jo bo že izpeljala na kak način, da reši svojo čast, ki je bila v toliki nevarnosti, da se omadežuje.

(Koniec prihodnjaja.)

so bili na njem, padel v kanal. Ljudje, ki so bili takrat tam okoli na cesti so slišali vpitje ponesrečencev in obvestili policijo, reševalno društvo in ognjegašce, ki so kmalu prihiteli na pomoč. Pomagali pa so tudi mornarji in ribiči z ladij, ki so bile v bližini zasidrane. Posrečilo se jim je rešiti vse, samo eden je utonil, in sicer 32-letni, v Mariboru rojeni in tja pristojni vratar v ladjedelnici Sv. Marka »Stabilimento tecnico«, Fran Kos. Govorilo se je tudi, da je utonil še eden, kar pa ni resnično. Pogrešali so namreč izpočetka še čevljarja Antona Huraceka. Njemu pa je bil mlajši gospod Gracijan Tafta pomagal, da se je rešil ter ga peljal v svoje stanovanje v ulici Sv. Katarine, kjer mu je dal suho perilo in obleko. Rešili pa so šoferja Albina Jakobija, šoferja »Stabilimenta« Karla Müllerja, go. Regino Kos, ženo ponesrečenega Kosa, slugo pri drž. železnici Martina Stanjeta in njegovo nevesto Ano Balasko. Prepeljali so jih po prvi pomoči, ki so jo dobili na policiji, v bolnišnico. Dvignili so tudi avtomobil, ki ima št. 314 K in je last podjetja Egger ter se vozi na progi Barkovlje - Miramar. Avtomobil je nekoliko pokvarjen. Kakor je dognala policija, so bili ponesrečenci zvečer skupaj v gostilni »Beljak« na trgu Scoreola ter se jim je pridružil vsem dobro znani šofer Jakob, ki je prišel že pozno v noči v to gostilno. Jakob je obljubil, da popelje svoje znanke domov in sedli so v avtomobil. Šofer Jakob je doma v Krimbachu pri Draždanah in šele nekaj tednov v Trstu. Redar Dominik Rosin, ki se je z junaškim samozatajevanjem udeležil reševalne akcije, je dobil večerj popoldne napad mrzlice.

Detomor. Na policiji pri oknu v četrtem nadstropju nekega stanovanja v ulici Sv. Anastazija št. 2 v Trstu so našli predvčerajšnjim jutraj v eunje zavito truplo novorojenega dečka, ki je imel na vratu sledove, da ga je nekdo davil. Poklicali so policijo in sodno komisijo, ki je dala odnesti mrtvega otroka v mrtvašnico k Sv. Žustu.

Zepna tatvina. V nedeljo zjutraj je bil Anton Kovač, stannjoč v Tistu v ulici Industrija, aretiran, ker je nekemu Antonu Radoslaviču, ki stanuje v ulici Malsanton, ukradel zlato uro in verigo.

Iz pristanišča. V Trst je dospel dne 17. februarja parnik »Marta Washington« paroplovne družbe »Austro - Amerikana«. Preplul je Atlantski ocean in Sredozemsko ter Jadransko morje v 19 dneh, kar pomeni rekord v hitrosti, če pomislimo, da se je ustavil na Azorih, v Gibraltaru, Neaplju, Aleksandriji, Pireju in Gružu, kjer je ostal po več ur. Spotoma je umrl en potnik, ki so ga spustili v morje. Zadel ga je kap. V Trstu pa je čakalo potnike neljubo presenečenje. Zaradi pasivne resistance so jih odpravili uradniki tako počasi, da so nekateri zamudili vlak.

Najdeni paleto. Stefanu Sirču, natakariju v restavraciji »Balkan« je bil pred mesecem dni ukraden paleto. Predvčerajšnjim pa je videl Sirč nekega človeka, ki je imel na sebi ukradeni paleto. Dal ga je aretirati. Izkazalo se je, da je aretiranec znani tat Alojzij Vecchiet, rojen leta 1870 v Trstu, stanujoč v ulici Donato št. 3.

Tinjan in Italijani. V Tinjanu v pazinskem okraju so našli celih 30 Italijanov, dočim ima občina skoro 400 prebivalcev. Zanimivo pa je, da izmed teh Italijanov skoro polovica italijansko niti ne zna. In še nekaj je značilno in žalostno ob enem. Na čelu občine stoji Italijanaš, a tajnik je Italijan. Razprave v občinskih sejah pa se morajo vršiti v hrvaškem jeziku.

Razpuščeno društvo. Italijansko športno društvo »Forza e coraggio« v Dubrovniku je bilo razpuščeno zaradi prekrščenja svojega delokroga.

Delavski štrajk. V torpedni tovarni Whitehead v livarskem oddelku na Reki zaposleni delavci so izjavili, da ne marajo delati naprej, če uprava ne odpusti nekega angleškega delavca, ki je grdo ravnal z delavci. Ravnateljstvo pa ni hotelo ugoditi tej zahtevi ter je odslovilo vseh 108 delavcev livarskega oddelka. — Družba delodajalcev je sklenila odpustiti vse delavce torpedne tovarne in vse nastavlence drugih tovarn, če livarji ne odnehajo. Pogajanja se še nadaljujejo.

Napredni javnosti v pojasnilo.

V zadnji seji kranjskega dež. zbora so me poslanci S. L. S. opsovali s troltom, tatom, lumpom in barabo. Dovoljujem si napredni javnosti pojasniti, kako sem prišel do teh psov.

Leta 1908. me je pozvalo društvo slov. profesorjev, naj prevza-

mem opisovanje slovenske fizike za višje razrede srednjih šol. Prevzel sem to nalogo pod pogojem, da mi društvo izposluje celoletni dopust, ki sem ga tudi koncem septembra dobil za šolsko leto 1908/09.

Poleti 1908. sem po posredovanju našega predsednika dr. Zmavca dobil od deželnega odbora predlujem 300 (tristo) kron na honorar pod pogojem, da jih vrnem, če bi knjige ne spisal, ali če bi je ministrstvo ne odobrilo. Tisti poslanec, ki je trdil, da sem prišel osebno prosit, se je zlagal. Tako se je zlagal tudi tisti poslanec, ki je trdil, da sem dobil predlujem 600 kron.

Za spisanje knjige ni bil stavljen noben termin. Da pa ni moglo slovenske fizike spisati v enem letu, tega mnenja smo bili vsi strokovni tovariši, ki smo se o tem delu posvetovali.

Ker je bilo društvu slov. profesorjev na tem, da se delo čimprej izvrši, mi je izposlovalo še za šolsko leto 1909/10. delen dopust, namreč znižanje šolske obveznosti na 10 učnih ur na teden.

Ker pa je bil s I. drž. gimnazije, kamor sem bil pridružen, koncem poletja 1. 1909. edini definitivni profesor fizike imenovan drugam, sem dogovorno z ravnateljstvom, ustrezajoč potrebam na zavodu, prevzel 21, oziroma 23 namesto 10 učnih ur na teden. Dovoljenega dopusta torej nisem izrabil, temveč sem bil v tem šolskem letu obremenjen nad normalno učno obveznost. Ravno tako sem bil obremenjen v I. poletju tekočega šolskega leta in vendar je delo toliko napredovalo, da bo šla fizika po Veliki noči v tisk.

Tako sem postal »trota«, »tata«, »lump« in »baraba«.

Pred leti mi je »Slovenec« s poročili o izmišljenih dejstvih nakopal disciplinarno preiskavo. Tožil sem uredništvo. Predno je prišlo do porotne razprave, je »Slovenec« vse svoje poročilo o meni kot napačno javno preklcal.

To pot so voditelji S. L. S. spravili laži na dan in me psovali, da bi me v javnosti oblatili. Storili so to pod zaščito imunitete. Zaradi tega prepuščam to pot sodbo o njihovem početju in svojem delovanju javnosti.

Jožef Reiser.

Napredno politično in gospodarsko :. društvo za poljanski okraj :. priredi

SHOD volilcev in volilk

v četrtek, dne 23. t. m. ob polu 8. uri zvečer v gostilni »i Turku« v Strelški ulici šte. 20.

Somišljeniki in somišljenice, udeležite se shoda zanesljivo polnoštevilno, da izveste resnico in da spoznate bi navadino in zahrbtnost nasprotnikov v svetli luči.

Dnevne vesti.

+ **Deželni poslanec dr. K. Triller** nam piše: Izjavljam, da je »Slovenec« deželnozbornsko poročilo o vsebini mojega dijaloga s poslancema prof. Jarcem in dr. Šustersičem ob priilki njunih napadov na g. prof. Reiserja lažljivo. Op. uredništva: Opozorjamo na pojasnilo prof. Reiserja, ki je prijavljamo na drugem mestu in iz katerega je razvidno, kako nezasišana krivica se je prof. Reiserju zgodila. Radovedni smo, če bo kruto žaljeni profesor Reiser dobil sedaj satisfakcijo, od cigana bi jo dobil!

+ **Evgen Jarc** je ena najostudnejših krikazni, kar jih vidite v deželni zbornici. Kakor bi bil z žajfo prevlečen, tako ti izgleda, in človeku se kar vzdiga, kadar mora gledati tega proforskoga nevedneža, ki sedaj za žulje naših davkoplačevalcev živofari po dunajskih hotelih. Ali če bi ta kozel, ki se pase v klerikalnem zelniku, že saj miroval! Vsaj mu nikdo ne zavidava zelne glave, katere mu je prisodila klerikalna stranka! Pa se mora obregniti pri vsaki priliki ob ljudi, ki si štejejo v čast, da z Evgenijem Jarcem ničesar opraviti nimajo. Vse meje nesramnosti pa presega tega klerikalnega ovna zadnji čin v deželni zbornici. Kako je denunciral svojega kolega, in to radi 600 K in v seji, kjer je klerikalna večina na čisto vrgla 700.000 K deželne denarja, ta denunciacija presega pač vse meje! To je naga ostudnost, to smrdi po kloaki, to diši po bordelu! Mi čestitamo Evgenu Jarcu na tem največjem uspehu, dasi smo primorani pri tem, da si tiščimo nos s svojimi prsti. Kdor želi še kaj pojasniti, naj čita »Slovenec« poročilo o drugi seji zadnjega deželnozbornskega zasedanja. Če se je vse tako godilo, kakor poroča »Slovenec«, potem spada klerikalna deželnozbornska

večina ali v blaznco ali pa v ljubljanske kanale.

+ **Nemci in klerikalci.** V sobotni seji kranjskega deželnega zbora se je zgodilo nekaj tako izvenrednega, da je to pač treba pribiti za večni spomin. Šlo se je za famozni Šustersičev predlog, naj dežela reši falitno klerikalno zadružništvo s tem, da vrže klerikalni »Zadružni zvezki« v žrelo vsenčiliški zaklad v znesku 700.000 K in naj za to zadružništvo prevzame garancijo do dveh milijonov kron. Nemci niso vedeli, kaj bi storili. Zdrava pamet je pač velevala, da naj napno vse sile, da preprečijo ta rop, a kaj, ko barona Schwegla ni bilo, da bi jim svetoval, kaj naj store, svoji pameti pa niso zaupali. Kakor zbegane ovce so stikali glave in končno so sklicali klubovo sejo. In zdaj pride najlepše! Nemški poslanci so na sejo svojega kluba povabili — dr. Šustersiča in dr. Kreka. Seveda sta se oba z veseljem odzvala in se udeležila seje kluba nemških poslancev in dala nemškim poslanecem tako izvrstna »pojasnila«, da so vselega srca, sodbo svoje lastne pameti proglasili za bedasto in da so z navdušenjem glasovali za vse, kar je Šustersič predlagal. Tu se je pač sijajno pokazalo, kaka je duševna potenca, gospodarska razumnost in politična dalekovidnost kluba nemških poslancev, kadar barona Schwegla ni pri seji. Od stopnje do stopnje. V prihodnjem zasedanju bodo morda klerikalci že lahko delegirali svojega stalnega zastopnika v nemškem klubu, da bo nemškim poslaneem dajal informacije in nauke.

+ **Gorenjec** je postal ekspozitura »Slovenca« v Kranju. Mi bi temu listu sploh svetovali, da prestopi v klerikalni tabor, kjer mu vsaj smrdelo ne bo. Odločno pa protestujemo proti temu, da se poštenega in pridnega moža, ki »Glavni posojilnici« niti vinarja ne dolguje, tako smeši, kakor je smešil »Gorenjec« našega somešljana g. P. Če je kdo svinjo jahal — bil je to nek L. v Kranju. Mislimo, da se v vsakem oziru razumemo!

+ **Popravek.** Svoje poročilo o shodu na Barju moramo nekoliko popraviti. Res je dr. Tavčar govoril o tem, da je dolžnost mestne občine, vodovod podaljšati na barje. Dostavil pa je, da se bo to brez deželne podpore težko dalo izvesti, dasi bi bilo to vodovodno podaljšanje meljoracija prve vrste. Barjani naj si torej dobro v spomin zapišejo, da se imajo, če bodo v bodoče še vedno niti tisto mlakušo, kakor dosedaj, radi tega zahvaliti klerikalni večini, ki je v zadnjem zasedanju naložila Ljubljani vsaj tri milijone meljoracijskega posojila, dočim ni hotela našim ubožnim »morostrariem« niti vinarja od ocrnone zgorajšnje vsote privoščiti! Barjani so to poročilo vzeli z ogorčenjem in vednost, vzlic temu so se pa prav dostojno vedli. Besed: lumpie, barabe, fej, cigani, tatovi; to se pravi krasti, taki šuffie, falotje — ni bilo slišati. Zatorej bi klerikalni večini v deželnem zboru ne škodilo — če bi se šla na barje učiti — omike. Kaj, ko bi se v ta namen napravil na deželne stroške poseben tečaj v Črni vasi? Ob enem bi dr. Šustersič in dr. Krek lahko pila umazano vodo iz Iške, h kateri sta naše poštene barjane obsodila v sobotni seji deželnega zbora!

+ **Divjaki.** Po »Slovenecem« noročilo so klerikalni poslanci v zadnji seji deželnega zbora odsotnega moža napadla s sledečimi imnaškimi nsovkami: Fei! fej! fej! Tak lump! Ali ste že videli tako barabo? Fej! Tak cigan! To je tat! To je tat, tat, lump! Deželni denar krade, baraba! To se pravi krasti! Fei! Cigan! Tak šuffi! Fei! Tako barabstvo! Tak lump, falot, fej! In to hoče biti olikani ljudski zastopniki! Drugače komentarja pač ni treba pisati! Samo temu se čudimo, da ml. Šuklje teh razpravečev ni k redu klical. Pa kaj se hoče! Mož pač živi od teh parlamentarskih sirovežev!

+ **Najnovejšje in najzanesljivejše vesti.** Dr. Evgen Jarc je ustanovil hotelirsko družbo, ter je postal njen častni predsednik. Dr. Šustersič je daroval za slovensko univerzo 10.000 kron. Dr. Pegan je postal dopisnični član francoske akademije. Dr. Krek je prodal svojo vilo, ter s skupilom 20.000 K poplačal izgube, katere so imeli katoliški kmetje na Dobrovi pri katoliškem konumu. Pl. Šuklje je odločil deželno glavarstvo, ter se poteguje za mestnega stražmoštra, tako da ga bodo morali v bodoče vsi mestni policajci zanesljivo pozdravljati. Dr. Zajec pa je postal protialkoholik. Ta zadnja novica je pa malo manj verjetna, kot so druge!

+ **Glavna posojilnica** — **Tomaž Pavšlar.** — Se ga že otrsajajo. Piše se nam: Klerikalci nočejo naenkrat famoznega milijonskega izkoriševalca »Glavne posojilnice« Tomaž Pavšlarja več poznati. Hočem pa jaz njih slabemu spominu priteči na pomoč. Večer pred isto »divjo« sejo trgovinske zbornice, v kateri je »Nemec« dr. Ambroschütz producirail oni pisani dogovor poslancev-veleposlancev z narodno-napredno stranko,

ki pa ni mimogrede omenjeno, slovenstvu niti najmanj škodoval, sem se nahajal s prijateljem v gostilni »pri fajmoštru«. Pri sosedni mizi je bil zbran klerikalni štab, med njim tudi znani sleparji in falzifikatorji pri volitvi v trgovsko zbornico. Govorili so bolj tiho, toda iz njih pogovora sem vendarle sklepal, da se bo naslednji dan nekaj posebnega pripetilo pri seji trgovske zbornice. Radovednost je gnala tudi mene na galerijo, kjer je bil zbran cvet klerikalnih agitatorjev-koritarjev. (Bilo je torej vse domenjemo med klerikalci in Nemci.) Ko je dr. Ambroschütz prečital oni dogovor, planila sta Kregar in Pavšlar k Ambroschützu, sprejela od njega polo in jo v zmago-slavju nosila od klopi do klopi. Med vsemi klerikalnimi svetniki je najbolj divjal Tomo Pavšlar. To mora potrditi cela zbornica, zlasti pa še »divni« Kregar in kričavi Ložar, katerega je v divjanju in kričanju Tomo Pavšlar še prekosil. In tako vernega somišljenika-agitatorja se hočejo sedaj klerikalci otresti! Je pač — nehvaležnost plačilo sveta.

+ **Zadiranje iz Koroške proti družbi sv. Cirila in Metoda** noče pomehati, dasi vsi treznomošleči rodoljubi priznavajo velike zasluge, ki jih ima naša šolska družba za koroško slovenstvo in slovensko narodnost sploh. »Mir« poroča, da je bilo koroško šolsko vprašanje na pri-tožbo občine in kranjskih šolskih svetov iz Strojne in St. Danijela pred upravnim sodiščem. Pri tej priliki se »Mir« zadirja v Ciril-Metodovo družbo, češ, da se ni lotila tega vprašanja, zato da se je moralo ustanoviti »Slov. žensko društvo«. Pribijemo, da je družba sv. Cirila in Metoda imela za odbornike in zaupnike naj-vplivnejše koroške rodoljube, med temi je bil tudi g. dr. Breje, ki je vodil celovški podružnico. Teh rodoljubov dolžnost bi bila, da bi prihajali pred glavni odbor in na glavno skupščino s potrebnimi nasveti, oziroma bi se bili lotili brezplačno tozadevnih poslov — saj jih menda »Slov. šolsko društvo« tudi ne plačuje, temveč je imenoval glavno skupščino »Zupanovo komedijo«. Nadalje pa tudi ni res, da je »Solsko društvo« sprožilo sedanje izvajevanje pravice slovensčini v šolah. To so storili merodajni činitelji v Strojni in St. Danijelu ter šele pozneje naprosili g. dr. Brejca za pomoč. Sicer pa želimo iz srca Slovenem uspeha v tej važni stvari, naj jo izvojuje Peter ali Pavel.

+ **Revizorji pridobitnih in gospodarskih zadrug.** Najnovejši naredbenik pravosodnega ministrstva pri naša ukaz tega ministrstva z dne 2. svečana 1911, ki se na drobno peča z imenovanjem strokovno naobrazenih oseb revizorjem pridobitnih in gospodarskih zadrug. V tem ukazu se poudarja, da morajo imeti revizorji poleg splošne trgovske naobrazbe, potrebne za presojo pravičnega računskega poslovanja, pravičnega vodstva poslovnih knjig, pravočasne in resnične bilance itd., še posebej zadostno zadružno predizobrazbo, da se morejo potem prepričati, če sestav in splošno delovanje zadruge ustre-zata določilom zadružnega zakona ter če odgovarjata svrhi in ciljem zadružništva. Posebno bodi tudi revizorjeva dolžnost, da naj ugotovi, če se izpolnjujejo postavna in statutarčna določila in če daje vse poslovanje zanesljivo poročstvo za uspešno delovanje vpršeljive zadruge. Da se ta namen doseže in da se imenujejo revizorjem le osebe z zadostno zadružno predizobrazbo, zaukazuje pravosodno ministerstvo vsem vsiljim deželnim sodiščem, da naj svoje revizorske imenike v tem okviru natančno pouče in sploh določajo revizorjem le take osebe, ki imajo vsa potrebna svojstva za ta posel in sicer še s posebnim ozirom na zadruge zadevne vrste.

+ **Važen ukaz za posojilnice.** Zadnji naredbenik pravosodnega ministrstva vsebuje med drugim tudi ukaz pravosodnega ministrstva z dne 6. svečana 1911 o sprejemanju vložitnih knjižice poljedelskih in drugih posojilnic kot varščin. Na pravosodno ministerstvo so prihajale namreč pritožbe, da so se take vložitne knjižice kot varščine načeloma zavračale. Vsled tega ključje pravosodno ministerstvo vsem sodiščem v spomin svoj ukaz z dne 2. marca 1907, št. 3558, s katerim je vsa sodišča opozorilo, da se sme po prostem predurku sodišča pripustiti vložitne knjižice avstrijskih poljedelskih in drugih posojilnic kot varščine.

+ **Drugo Ricmanje.** V Sučurju na otoku Hvara v Dalmaciji je nastalo, kakor smo že opetovano omenili v našem listu, drugo Ricmanje. Leta 1909 je škof Zaninović prepovedal v cerkvi hrvatsko petje ter ukazal, da se mora odslej peti v cerkvi izključno v latinskem jeziku. Ta prepoved je Sučurane tako užalila, da so demonstrativno odšli iz cerkve in da ni od tistega časa nobeden izmed njih prestopil cerkvenega praga. Kakor smo že javili, so imeli preteklo sredo dal-

matinski škofje na otoku Hvaru konferenco, na kateri so se posvetovali v prvi vrsti o sučurskem vprašanju. Zabeležili smo tudi, da je pri tej priliki intervenirala deputacija Sučuranov pri škofu Zaninoviću na korist slovenskemu bogoslužju, nismo pa navedli, kakšen uspeh je imela ta deputacija. Danes nam v tem oziru poročajo iz Dalmacije to-le: V sredo je došlo v Hvar 116 rodbinskih očetov iz Sučurja, da zadnjič poskusijo pregovoriti škofa Zaninovića, da jim dovoli slovensko bogoslužje. Škof je sprejel izmed 116 štir, ki so mu na drobno razložili zahteve Sučuranov ter mu povedali, da so se čvrsto odločili izstopiti iz katoliške cerkve za slučaj, ako se v vsem obsegu ne izpolnijo njihove zahteve. Škof je odgovoril, da je Rim o tej stvari že spregovoril in da je odločil nepovoljno za Sučurane. Ker je škof odklonil vsaka nadaljna pogajanja s Sučurani, se je deputacija napotila k nadškofu Pulisiću. Ta jim je dal isti odgovor, da je papež že razsodil in da jim sedaj ne preostaja ničesar drugega, kakor da se brez-pogojno pokore Rimu in se zadovolje v cerkvi z latinskim jezikom. Sučurani so ogorčeni odšli. Popoldne so imeli zaupni sestanek, na katerem so sklenili, da se ne pokore ukazu iz Rima in da raje izstopijo iz katoliške cerkve. Temu sklepu se je enodušno pokorila vsa občina. V Dalmaciji imamo torej sedaj drugo ricmanjsko afero. Sučurani so stopili v borbo z Rimom in z državno oblastjo. Nadejati se je, da bo ta borba bolj uspešna, kakor je bila borba Ricmanjev, ki so po dolgotrajnem junaškem vztrajanju končno vendarle klonili ter šli pod kaudinski jarem.

+ **Napredno gospodarsko in politično društvo za poljanski okraj** priredi v četrtek 23. t. m. ob pol 8. zvečer shod v Turkovi gostilni v Strelški ulici. Volilci in volilke, udeležite se shoda polnoštevilno, pridite na shod zanesljivo, da čujete na lastna ušesa o grdih nakanah nasprotnikov in da vidite nevarnost, ki vam preti. Torej, vsi na shod!

+ **Izpremembe v mestni službi.** V uradih ljubljanskega magistrata so se izvršile v zadnjem času nekatere osebne izpremembe. Inženir Albert Poženel je imenovan za pristava v mestnem stavbnem svetu. Pripuščena sta bila h konceptni praksi pri mestnem magistratu absolvirana pravnik, Vladimir Breskvar in Viljem Bukovnik. Definitivna sta postala na svojih službenih mestih dr. Pavel Grošelj, profesor na mestnem dekliskem liceju in inženir Viktor Zupanc. Veroučitelj na mestnem dekliskem liceju, Janko Mlakar, je dobil naslov profesorja.

+ **Vojaške vesti.** General kavalrije, baron Klobučar, je zaprosil, da se mu odzname služba armadnega nadzornika. Njegovi prošnji je cesar ugodil. — Vpokojen je polkovnik Karel Sterberger pešpolka št. 47. — Premesčeni so stotnik - avditor Josip Kučera iz Ljubljane v Terezin, stotnik Karel grof Seyssel d'Aix k pešpolku št. 87, polkovni zdravnik dr. Anton Wach od 47. pešpolka v Moravsko Belo Cerkev in vojaški živnozdravnik Ivan Mücke k dragonskemu polku št. 5. — Dopust so dobili poročniki: Karel Weiner pešpolk št. 7 za eno in Herbert Schwarzer dragonskega polka št. 5 za eno leto. Za lokalno uporabo so bili premesčeni stotnik K. Schaffler domobranskega polka Ljubljana št. 27 k 2. bataljonu. Kot invalid iz službe je stopil neaktivni zdravnik dr. Josip Stritzko v Celovec.

— **Srednješolsko ravnateljstvo** je razpisano na nemški gimnaziji v Pulju. Prošnje je vložiti do 28. februarja.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Od 1. do 17. februarja so bili izdani sledeči razpisi: Ravnatelj-ska mesta: Pulj (g. 28. II.), Gablonz (realg., 7. III.). — Klas. fil.: Duks (realg., L. Gr. d. 8. III.). — Moderna fil.: Dunaj (Rainerjeva rlg., L. Fr. 31. III.), Dunaj XVIII. rlg., Fr. D., 28. II.), Mähr. Trübau (g. D. l. gr. 4. III.), Fürstenfeld (r. Fr. D., 10. III.). — Zgodov. skupina: Bistra (Freudenthal, realg., 5. III.), Asch (g. 7. III.), Bergreichenstein (r. 12. III.), Ustje (Aussig, r. 10. III.), Fürstenfeld (r. 10. III.). — Mat. fiz. skupine: Lipnik (dež. r. M. Geom., 12. III.), Karolinenthal (r. M. Nl., 9. III.), Gradec (II. r. Mat. Geom., 10. III.). — Prirodopisna skupina: Dunaj (Fr. Jos. realg., Ng. m. ml., 5. III.), Gradec (II. r. Ng. m. ml., 10. III.), Celovec (g. Ng. m. ml., 10. III.). — Te-lovadb.: Trutnov (r. 10. III.), Dunaj VII. (r. 10. III.). — Risa-nje: Lipnik (dež. r. 10. III.), Ustje (Aussig, r. 10. III.), Ljubljana (r. mesto risarskega asistenta, takoj).

— **Na c. kr. obrtniški šoli** v Ljubljani je razpisano mesto IX. razreda za mehanično-tehnično stroko. Prošnje je nasloviti na ministerstvo za javna dela in jih je oddati pri ravnateljstvu do 28. marta t. l.

— **Srbski kralj, na povratku iz Rima.** Včeraj popoldne ob pol 3. je došel v Ljubljano srbski dvorni vlak, s katerim se je vračal iz Rima kralj Peter. Tudi to pot je bil peron zaprt, kolodvor pa je stražila četa redarjev, orožnikov in detektivov. Kljub temu, da je za prihod srbskega dvornega vlaka le malokdo vedel, vendar se je na Dunajski cesti zbralo dokaj občinstva, med katerim pa je bilo tudi to pot izredno mnogo tajnih agentov. S kraljem Petrom se je peljala tudi princesa Jelena, ki je bila več mesecev na posetu pri svoji teti kraljici Jeleni v Rimu. Vozni red dvornega vlaka je bil na izrečno kraljevo željo tako prirojen, da je vozil od Kormina preko Ljubljane do Zagreba podnevi.

Kdo se prištevja k Nemcem. V Babnempolju, v čisto slovenski vasi blizu hrvaške meje na Notranjskem službuje učiteljica Martinčič, hči ljubljanskega ključavničarja Martinčiča z Rimske ceste. To domišljavo ženšče je pokazalo vso svojo uršulinsko nadutost s tem, da si je vpisalo pri zadnjem ljudskem štetju nemški občevalni jezik, to pa — menda »iz« teh razlogov: ker je 1. njeno ime čisto slovensko; 2. ker nima v Babnempolju skoro s kom občeovati v nemškem jeziku; 3. ker njen oče kupuje kruh s slovenskimi groši (notirajte si to, Ljubljancem!); 4. ker je dvomno, da zna učiteljica Martinčič toliko — nemščine, da se je Nemci ne bodo sramovali.

Napad. Dne 11. februarja ob 10. ponoči je napadel od zadaj tovarniški delavec Karel Trtnik iz D. M. v Polju na cesti mesarskega pomočnika Stefana Ropeta in ga z nožem zabolal v hrbet.

Divji lovei. V štirih eraričnih gozdovih v okraju Idrija so napravili pred kratkim divji lovei pravi lov. Na štirih krajih se je dogajalo, da so divji lovei ustrelili divjačino. — Nadalje je našel lovski čuvaj Janeza Senice iz Metlike na Kamniški planini mesto, kjer je divji lovec ustrelil in potem odnesel srno. — Končno so slišali v lovske revirju dr. Selingerja v Mojstrani večkrat strele, ki so jih oddali brez dvoma lovski tatovi. Lovski čuvaji so našli potem tudi tri ustreljene divje koze in sledeče dlake, iz česar sledi, da so hoteli divji lovei dobiti le gamsbarte.

Maškara — železniška blagajničarka. V noči od 19. na 20. t. m. je na postaji Jesenice pri blagajni prodajala vozne listke — maškara. Obklečena je bila kot »bebec«. Bil je nad vse razveseljen prizor, gledati to maškaro v kratkem krilcu in debelih mečih. Tuji so kar zijali in se smejali. Oj predpust, ti čas norosti...

Nezgode. V jeklini v Beli peči je prišla v Pliherk pristojna tovarniška delavka Marija Rutar iz lastne krivde z desnice v mlatinico, ki ji je zdrobila en prst. — Pri rezanju ledu je prišel z roko med dve ledeni plošči delavec Franc Homec in se je težko poškodoval.

Najvišje odlikovanje. Cesar je milostno sprejel v c. in kr. zasebno knjižnico glasom najvišjega odloka od 20. januarja t. l. delo »Die Adelsberger Grotte in Wort und Bild«, katero je pisal jamoslovec in jamski tajnik g. And. Perko in je zapovedal, naj se vsled tega izreče pisatelju najvišja zahvala. — Poljedelski minister je obvestil o tem pisatelja ter mu hkrati izrekel imenom poljedelskega ministrstva za to važno delo zahvalo in polno priznanje.

Iz Prema pri St. Petru. Ne morem več molčati. Pojasniti moram, kako so lansko leto postopali naši klerikale pri volitvah, ko je bil izvoljen za poslanca nadučitelj Ravničar. Tisti večer pred volitvijo sem bil v Koritnici pri županu Fr. Tomšiču. Kar prideta pozno ponoči domači župnik in župnik iz Knežaka ter zahevata od nas, naj jima damo volilne listke, da jih izpolnita. In prineslo jima je 13 volilcev svoje glasovnice. Trije jih niso imeli. Ti so jih morali prinesiti drugi dan. Ko je župan Tomšič vprašal, zakaj so tega kandidata postavili, ko so vendar drugemu obljubili, se je župnik odrezal: »Saj je vseeno, naj bo ta ali oni kandidat, samo da zmaga naša stranka. Ker eden ni dal podpisati, se mu je reklo: »Ti ne dobiš pol litra vina in pečenke pri Urbančiču v Knežaku.« Tako se torej voli pri klerikalcih. Glavno je, da je kandidat kimovec, ki na vse priklama, kar mu reče dr. Šusteršič ali dr. Krek. Na ta način tudi prav lahko delajo vedno nove dolgove.

Varnostne razmere, orožniki in breziški most. Dopis, ki smo ga bili priobčili svoj čas pod zgornjim naslovom, je imel ta uspeh, da je zankalo deželno orožniško poveljništvo, da morata odpošiljati orožniški postaji v Krški vasi in v Jesenicah pri Vel. Dolini vsak teden ob naprej dolčenem času po eno patroljo, ki se snidetá natanko pri mostu na kranjski strani. S tem je veliko pomagana, ker je le zelo verjetno, da se bo zaletel marsikak tiček, hiteč s plemom na Hrvaško, tem patroljam v roke.

Ameriške novice. V Jolietu je umrl rojak Anton Bolte, doma iz Broda pri Novem mestu. Pri njegovem pogrebu se je zgodila nesreča. Ko so se vozovi vračali s pokopališča, sta se splašila konja, vprežena v voz, v katerem je sedela Bolteova vdova z dvema hčerama in sinom. Konja sta zdirljala proti nekemu globokemu jarku, kjer bi se bili gotovo vsi ponesrečili. Toda pogumni voznik se je sam žrtvoval. Zavozil je namreč ob neki telefonski drog, tako da je prišel ta ravno med konja. Voz se je seveda ustavil, toda voznik je s tako silo priletel v drog, da je mrtev obležal. Pač junaški čin. — V Jolietu je vlak povozil rojaka Josipa Bambiča. Pokojnik je bil star kakih trideset let in oče petih otrok.

Prijeta tatova. V soboto proti večeru sta prinesla dva neznanca moška k neki starinarici na Poljanski cesti prodajati več malih kovov železa. Ker sta se ji zdela sumljiva, je o tem obvestila policijo, katera je enega aretirala v osebi 31letnega dnarnarja Franca Kamnikarja iz St. Kocijana. Njegov tovariš, 27letni delavec Anton Pengov, pa je bil odnesel pete, a je bil že v nedeljo zjutraj v nekem hlevu v Hradeckega vasi izsleden in aretiran. Dognalo se je, da sta železo ukradla v Gruberjevem prekopu tverdi Czechowaczka.

Vlačugarji. Včeraj je policija aretirala več vlačugarjev in je nekatere poslala odgonskim potom domov, druge pa izročila sodišču.

Pes popadel. Na Francovem nabrežju je nekega trgovskega potnika popadel lovski pes v desno bedro in ga telesno poškodoval. Policija je takoj odredila, da je psa preiskal živnozdravnik.

Pijanci. Včeraj popoldne je nek pijan delavec na Krakovskem nasipu nadlegoval mimo idočo občinstvo. Poklicani stražnik ga je odvedel v zapor. Zvečer pa je na Sv. Petra cesti v pijanosti oblezel nek mož, od koder so ga z vozom prepeljali na gorko.

Razgrajac. V nedeljo ponoči je službojuči stražnik ustavil na Sv. Petra cesti 50letnega delavca Antona Breznika iz Golice, ker je razgrajal. Mož ima pa tudi prepovedan povratek v mesto. Oddali so ga sodišču.

Kamen zalučil je včeraj na Martinovi cesti nek dečko ter zadel v glavo tam zaposlenega mestnega delavca Gregorja Marolta, katerega je nad levim očesom znatno poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 21 Makedoncev, 26 Hrvatov in 3 Slovence. V Hrb je šlo 63 Hrvatov.

Izgubljeni in najdeni. Klepar Franc Berčič je izgubil srebrno žepno uro. — Solški učenec Karel Pritekel je izgubil srebrno cilindur-uro. — Solška učenca Vera Letnerjeva je našla zlat prstan. — Sluga Franc Pečnikar je našel zastavni listek. — V četrtek, dne 16. februarja je bila najdena denarnica z manjšo vsoto denarja med 6. in 7. zvečer v Židovski ulici. Dobi se pri Franu Vrtniku na Mestnem trgu št. 9.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmejo se: 3 kontoristi, 2 potniki, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 3 kontoristinj, 1 blagajničarka, 6 prodajalk, 5 učencev. — Službe išče: 2 knjigovodkinje, 2 korespondenta, 3 kontoristi, 3 poslovodji, 2 potnika, 4 skladiščniki, 27 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železniške stroke, 11 pomočnikov manufakturne stroke, 13 pomočnikov specerijske stroke, 5 pomočnikov modne in galanterijske stroke, 11 kontoristinj, 12 blagajničark, 14 prodajalk, 5 učencev, 2 učenki. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna obramba.

Biljardni klub nedolžnih angelčkov v kavarni »Prešern« je poklonil prvi kamen k obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda v podobni vložne knjižice »Mestne hranilnice« Ljubljanske št. 79.735 z vlogo 200 K. Iskrena hvala blagim rodoljubom, ki se celo pri biljardu spominjajo našega obrambnega dela. Naj bi našli mnogo posnemovalcev!

Ciril - Metodova podružnica v Štepanji vasi je imela v nedeljo svoj redni občni zbor. Podružnica, ki še ne obstoji eno leto, se zelo lepo razvija in šteje sedaj 11 ustanovnikov in 72 letnikov. G. tajnik je v svojem poročilu govoril, v koliko je štepanjska podružnica dosegla glavna cilja vsake podružnice, ki sta: vzbujaati narodno zavest, narodni ponos in nabirati kolikor največ mogoče denarnih sredstev. Spominjal se je tudi 3 umrlih članic; njihovemu spominu so navzoči stoji zaklicali: »Slava!« Podružnica je imela vseh dohodkov 914 K 35 v; glavna družba je dobila 750 K, 108 K 40 v znašajo drugi stroški in v blagajni je še 55 K 95 v.

Odbor se ni dosti spremenil in upamo, da bo ravno tako delaven, kakor lanski. Kakor smo izvedeli od družbenega vodstva, je dosegla naša podružnica v preteklem letu tretje mesto med kranjskimi podružnicami. To dela čast zavodni Štepanji vasi in okolici. Le tako junaško naprej, da bo uspeh še lepši! Vsi složno na delo, saj je vzvišen naš cilj: pripomoči k rešitvi naroda!

Društvena naznanila.

Sokolova maskarada. (Emona-Ljubljana.) Bučne reklame Sokolove maskarade še nikoli ni potrebovala, ker je stara stvar, da so Sokolove maskarade prireditve, ki nimajo samo odlično zabavno, ampak tudi estetično vrednost, ker so skozi in skozi stilgerecht. In ravno v tem je njihova največja privlačnost; Sokolove maskarade so elitne prireditve ne morda v tem pogledu, ker bi bile namenjene »elitem«, marveč so elitne zaradi tega, ker so umetniški zasnovane, na zunanji in znotraj enotne. — Tako bode tudi letošnja maskarada umetniško dovršena, enotna prireditve. Naslov, pod katerim se bode vršila, sili na to, da nastopijo izključno le maske v modnih nošah, kakršne je narekovala moda posameznih dob zgodovinske prošlosti, sedanjosti in bodočnosti našega mesta, da pa izključuje takozvane fantastične kostume. Narodne noše pa — to poudarjamo — so prav to pot vrlo dobro došle, ker sodijo v okvir letošnje prireditve. — Velika Sokolova telovadnica bo izpremenjena v veliko teraso pred staro ljubljansko rimsko palačo. Na tej terasi, krog katere se bode amfiteatrališki vzdigala stara rimska Emona, okrožana od ljubljanskih zelenih vrhov in od kamniških planin, se bodo zbirali zastopniki posameznih dob v pestrobarnih modnih kostumih: stari barjani, stari Slovenci, Obri, Huni, Turki, Franki, nemški vitezi, Francozi, sedanji in bodoči ljubljanski meščani, vitezi, delavci, kmetje itd. itd., kakor jih je mogel zbrati edino sen pastne noči. Vizija bode to, kakršna se je rodila pred duševnim očesom starega Rimljanja, ki je zasnul tam notri in v svoji palači in v snu videl pisano bodočnost rodne mu mesta Emona. — Barjani se bodo prezentirali v enostavnih oblekah: koža ubite divje zveri jim bode krila ledja in junaške prsi, ob boku pa jim bode viselo okorno kameno orodje in orožje. Reveži! Konzul Aemilius Scaurus jih je (128. l.) ravno premagal in jih tira v slavnostnem izprevodu v mesto. Tiberius in Drusus prihajata z drugega konca; tudi ona se vračata iz grozote polnega pohoda po naši deželi, obložena z bogatim plenom. Najslajnejši moment pa bode, ko se bo ženska in moška rimska mladež poklonila bogovom, nosčca prva cvetje in jare poljske pridelke. Toda o tem izpregovorimo prihodnjč.

»Ver sacrum« bode nastop, tako prepojen klasične lepote, kakršno more roditi edino genij rimske klasične kulture. Kako se bode oko paslo na teh krepkih mladih udih, odetih v pisana, preprosta rimska oblačila, ki se bodo tem sijajnejše odražala v okrožju srednjeveške in moderne našumrjenosti. — Ni čuda, če se po mestu in po deželi o Sokolovi maskaradi govori z velikim pričakovanjem. Cela vrsta skupin je že sestavljenih, tako da smemo že danes reči, da bode tudi letošnja Sokolova maskarada prireditev prve vrste, ki v resnici zasluži vso pozornost.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Ker se v petek, dne 24. februarja vrši izvanredni občni zbor za razdelitev dr. Löscher - Maderjeve ustanove, odpade ta teden prijateljski sestanek.

III. veliki ples priredijo, kakor običajno ljubljanski mesarski pomočniki v »Mestnem domu« na pusti torek, dne 28. februarja. Svira ljubljanski sekstet. Dobra pijača in jedila bodo na razpolago. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Litije. Pa so nam napravile res lep, krasen večer dne 11. februarja požrtvovalne in v dosego svojih smotrov kaj iznajdljive litijske gosposdične s svojim naravnost mojstersko insceniranim plesom v znani dvorani pri »Oblaku«, ki se je vršil pod firmo: »Plesni venček litijskih deklet«. Ko smo stopili na plesišče, zazdelo se nam je, da smo v eksotičnem gaju. Dvorana je bila tako okusno dekorirana, da smo se naravnost čudili. Preobčirani bi bil dopis, če bi hoteli popisati celo dekoracijo. Vse najfinišne in najokusnejše kar so imele dame v svojih zalozah, si lahko gledal in občudoval v dvorani. In pa ta amerikanska ideja! Dame so volile do polnoči! Hočes, nočes, moral si plesati. In kako bi neki se izgovoril, če ti pride gospiča s finim poklonom in tudi s takim kotiljonom, ki ti ga pripne na prsi, pa s porednim nasmehom reče: »Prosim!« In tako smo se vrtili stari in mladi, kotiljoni pa so se tako množili, da smo bili pred polnočjo prav prištati, dekorirani generali. Tudi četvorke so vodile

dame, pri katerih se je odlikovala gospiča Emi Magoliševa. Ples je otvorila predsednica gospiča Pavla Mešekova. Sledile so potem odbornice gospiče: Parmova, Ungerjeva, Damjanova, Grmova, Preinfalkova in za temi ostala dekleta. Gosposdična Roblekovca pa je marljivo skrbela za blagajno. Bil je to animiran, neprikljen, in rekli bi, odkritosrčen večer. Kakor vedno v Litiji, tako so tudi to pot litijske gospe darovale razno pečivo, likerje itd. Cesar si želel, si dobil in bil prijazen postrežen. Ples je trajal pozno v noč in zdelo se je, da je le prehitro prišel čas odhoda. — Plesni venček so obiskali poleg domačinov tudi častiti gostje iz Ljubljane, Hrastnika, Trbovelj, Kresnice, Šmartna, Zagorja in celo iz Nabrezine. Izmed honoratorjev omenimo g. okrajnega glavarja Parmo z gospo soprogo in gđe. hčerko, g. dr. Premrova itd. Godbo je oskrbel domači orkester pod vodstvom neumornodelavnega in spretnega g. Jeraba. Vsa čast! Čisti dobiček so razdelile gospiče tako: »Sokol«, Ciril-Metod in šolska mladina so prejeli po K 47-6. Res lep uspeh. Bodi vam izrečena za vaš obilen trud in za vašo naklonjenost našim društvom ter revni mladini najiskrenejša zahvala. Živele!

Obrtna zadruga na Bledu priredi 25. marca t. l. preizkušnjo obrtnih vajencev v pisarni zadrugne bolniške blagajne na Bledu, Mlino št. 3. Vsi vajenci, kateri so učno dobo dovršili in nameravajo napraviti preizkušnjo, naj vložijo pismo prošnje na obrtno zadrugo na Bledu. Prošnja je kolka prosta, a podpisati jo ima tudi učni mojster in se mora najpozneje do 15. marca t. l. doposlati. Vajenci pa, ki so člani obrtne zadruge na Bledu, vplačajo obenem s prošnjo znesek 5 K kot pristojbino, vajenci od mojstrov, ki niso člani zadruge, pa imajo vpslati 12 K kot pristojbino za preizkušnjo. Tudi obrtni pomočniki, kateri se nimajo te preizkušnje in imajo že učno spričevalo, se sprejmejo k preizkušnji. V tem slučaju so pristojbine enake ter se ima učno spričevalo prošnji priložiti. Ta preizkušnja je za vsakega rokodelca zaradi tega potrebna, ker brez te svoj čas ne dobi obrtn. lista za samostojnost mojstra, brez oziroma na to, ali se je učenec učil v takem kraju, kjer obstoji obrtna zadruga ali ne. Ako je bil učenec dolžan obiskovati obrtno šolo, priložiti se ima prošnji tudi spričevalo obrtne šole.

Zadruga obrtnikov v Črnomlju. Dne 12. svečana t. l. so priredili črnomaljski obrtniki veliko predpustno veselico v prostorih g. A. Lacknerja v Črnomlju s plesom in srečolovom. Veselica je nad vse sijajno izpadla. Pri tej veselici, katera se je priredila prvokrat v Črnomlju, pokazalo se je, da uživa tukajšnje obrtništvo popolno spoštovanje pri vseh slojih, ker pri današnjih napetih razmerah se ni kalilo veselje, niti ples, kateri je trajal do belega dne. Da je pa veselica izpadla tako sijajno, se ima zahvaliti vsem tistim, kateri so darovali k srečolovu tako lepe dobrote, kakor tudi odboru za njegovo požrtvovalnost in neumorno delo, slednjic pa tudi vsem onim, kateri so se v tako obilnem številu udeležili te veselice in sploh vsem tistim, kateri so pripomogli k temu, da je ta prva veselica, ki jo je črnomaljsko obrtništvo priredilo, tako sijajno izpadla ter dosegla svoj namen. Ta je bil, dobiti čim več prebitka; čisti dobiček je namenjen za stavbni sklad tako potrebnega obrtnega doma v Črnomlju. Na tem mestu izreka obrtna zadruga v Črnomlju najpristrčnejšo zahvalo.

Načelnik: A. Fabian.

Prosveta.

Gostovanje gđe. M. Šimanovske. Danes zvečer gostuje operna in opeketna pevka kralj. zemalj. kazališta v Zagrebu, gđe. Marija Šimanovska v vlogi Gonde v Fallovi opereti »Ločena žena«. Predstava se vrši za parabonente. — V četrtek se poje Pucinijska krasna opera »Bohème«, v kateri gostuje zadnjič gospod Ernest vitez Cammarota, prvi tenor zagrebške opere. — V soboto prvič veseloigra J. Vrehlickega »Noč na Karlštejnu«. — Za pusti torek se pripravljata burka »Pri belem konjčku«.

Slovensko gledališče. V soboto se je vprizoril Hauptmannov igrokaz »Voznik Henschel«. Prav pičlo je število pisateljev, ki bi s svojimi deli vzbudili v našem občinstvu toliko ugajanja, kakor ravno Hauptmann. Kadarkoli nam vstane v spominu to ime, takoj se tudi vzbude vsi oni lepi spomini, ki so združeni s tem slavnim imenom. Kdo se ne navdušuje zanj, ko se spomni na njegovo »Elgo«, komu ni zapustil kopo najkrajnejših vtisov njegov »Potopljeni zvonec«, koga ni pretresla s svojo žalostno usodo »Rosa Berndt«? »Hanič« je, ki se je vprizorila že letos, spada v dobo pravljic, a »Voznik Henschel« je ravno na razloju romantične k. naturalizma. Z največjo skrbnostjo opazovanja in natančnosti

predložil nam odlomek vsakdanjega življenja. Predstavi nam pridnega in vestnega moža, ki ni imel prilike razširiti svojega obzorja, vsled tega tudi ni kos nenavadnim dogodkom, ki ga starejo kar najhitreje. Še nekaj je, kar loči to delo od njegovih prejšnjih in to je, da ni značaj junaka že v naprej zaokrožen, temveč se mora šele razviti. Posebno dobro je dosegel neprisljano občevanje treh slojev, ki žive v hiši hotelirja Siebenhaara. Na vspeh, ki ga doseže ta žaloigra na vseh odrih in ki ga je dosegla tudi pri nas, je pač lahko pisatelj ponosen. Vprizoritev se sme častno pridružiti in stopiti v odlično vrsto k najlepšim vprizoritvam, kar smo jih v doglednem času imeli priliko videti na našem odru. Naslovno vlogo je igral z globokim razumevanjem g. Verovšek. Naravnost prepričani smo, da bi par momentov v tej igri ne napravil boljše niti prvi igralec na kakem večjem gledališču, kot jih je pogodil g. Verovšek. Toda še nekaj drugega nam je povedal z nemo govorico, da izvede one vloge, do katerih ima v resnici veselje, vselej najskrbneje, naravnost virtuozno, med tem ko pušči druge v nemar in se jih tudi ne nauči tako, kakor bi bilo treba. Posebno izvrsten je bil v zadnjem dejanju, ko ga napadajo halucinacije in se odloči za najboljši konec, obesiti se. Kot režiserju mu pa svetujemo, naj gleda na to, da se igra s prepočasnim tempom ne zavlačuje ter naj doseže to, da tudi tuji igralci govorijo v lepem, nikakor pa ne surovem dialektu; če pa to ni mogoče, se mora pa večina podvreči manjšini in vsi skupaj govoriti knjižno slovensčino. — Njegovo ženo je predstavljala gospa Bukšekova in jo dovedla do vrhunca. Najboljša je bila v dialogu z malim Karlčkom, ki tudi zasluži vso pohvalo. Dekla Hana je dobila v ge. Danilovi pač najboljši interpret. Z istim razumevanjem kot nam je ustvarila Rozo Berndt, podala nam je tudi Hano in konstatujemo dejstvo, da nimamo za Hauptmannove ženske vloge boljše moči kot je ga. Danilova. Gospod Bohuslav nam je podal izklesano Siebenhaara, imetelja hotela. Ou res igra tako, da človek misli, da stoji pred njim resničen človek iz življenja in ne samo predstavljan po igralcu. Izvrsten v igri, manj v znano vlogo pokazal se je to pot. Simacek. Njegov Walther pač ni bil po maski to, kar ga znači že samo pesniško ime. Walther — najlepše ime v igrokazu, torej tudi najlepši človek tudi po maski. G. Danilo si je za mislil izvrsten tip starega hlapca-poštenjaka. Bil je prav pristna grča. Dobro so rešili svoje epizodne vloge g. Povhe, g. Bukšek, g. Peček, ki zne edino krakovski dialekt, g. Skrbinek, g. Molek, g. Iličičeva, ter gđe. Rakarjeva, ki se naj že enkrat nauči napraviti si staro masko, ki ne bo v samih rdečih bradavičah, kakor bi bile le te znak starosti. Gledališče je bilo prav čedno obiskano. — V nedeljo zvečer se je vršila slavnostna predstava v proslavo 35letnice akademčnega društva »Triglav« in se je igrala opereta hrvaškega skladatelja Albinja »Baron Trenk«. Gledališče je bilo nabito polno najodličnejših gostov; posebno veliko smo opazili bratov iz zelene Stajerske, ki so prihiteli v Ljubljano, da proslavi društvo, v katerem so sami nekoč sedeli kot aktivni funkcionarji. Slavnostno razpoloženje, ki je vladalo med publiko, pokazalo se je tudi v igrah in prvič smo videli, kako velikan uspeh doseže ta opereta, če se igra in poje tako, kot se je pejsnoči. Tudi popolen konec smo imeli priliko prvič videti. Nositelju naslovne vloge, g. Iličiču, in interpretinji Lidije, gđe. Hadrbolečevi, sta bila poklonjena lovorov venec s triglavan skim trakom in krasen rožnat šopek »Slov. Filharmonija« je pod vodstvom g. prof. Reinerja za uvod igrala narodno himno »Lepa naša domovina« in vse gledališče je odmevalo navdušenja in ploskanja. Muzikalni part je to pot vodil tudi g. Reimer in napravil iz njega še veliko več, kot bi zamogel to kdo drugi. V resnici nam je žal za g. Reinerja, ker ga izgubimo.

Odborova seja »Matice Slovenske« bo v sredo, dne 22. februarja 1911 ob 6. zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika zadnje odboreve seje. 3. Priprave za glavno skupščino (dne 5. marca). 4. Tajnikovo poročilo (dosedanje število članov za leto 1910). 5. Publikacije za leto 1911: a) vsebina, obseg in vnanja oprema; b) tisk. 6. Slučajnost.

Književnost.

— **Zemljevid važnejših rudniških najdišč na Kranjskem** in v sosednjih pokrajinah. Ta zemljevid je izdalo društvo slovenskih profesorjev. Cena 30 v. Zemljevid je skrbno in lično izdelan in kaže, da hrani slovenska zemlja precej zakladov. Marsikdo bo svedel vprašal, kako to, da naše posejstvo ni zaklad mrtvi v zemlji. Odgo-

vor ni težak; ker se ne rentira jih dvigati. Tako na pr. še železno rudno polje, ki se razteza od Krima do Metlike in hrvaške meje danes več ne izžirava, ravno tako ne bohinjsko polje. Vsekako bo ta zemljišče dobro služil tistim, ki jih stvar interesira.

Prevozi in prireditve iz češkega šolskega slovstva. Drugi zvezek te zbirke obsega jako zanimiv in podoben spis namreč životopis Miroslava Tyrše, ustanovitelja in organizatorja slovenskega šolstva. Knjižico, ki je okrašena s štirimi slikami in je izšla v založbi ljubljanskega »Sokola«, je po raznih virih priredil dr. Gvidon Sajovic. Cena 80 v. Pisatelj je v tej knjižici podal v velikih potezah preizkušeno sliko Tyrševih osebnosti. Tyršev delovanje in Tyrševih idej. Zlasti vsem »Sokolom« in njihov prijatelj pa tudi mladini bodi ta lepi spis toplo priporočen.

Razgled po slovanskem svetu.

— Skupščina hrvaškega »Sokola« v Zagrebu. V nedeljo dopoldne se je vršil občni zbor hrvaškega »Sokola« v Zagrebu. Občnega zbora se je udeležilo okrog 400 članov. Predsedoval je starosta Martin Pilar. Odborova poročila so zborovalci vzeli odobravo na znanje, odboru samemu pa se je izrekla na predlog dr. Siebenheina zahvala za njegovo uspešno delovanje. Nato so se vršile volitve. Stari odbor je zopet kandidiral, a je na vsi črti podlegel. Oddanih je bilo 391 glasov. Od teh jih je dobil stari odbor 196, lista opozicije pa okrog 200. V odbor so bili izvoljeni: Batuš Slavo, dr. Fr. Bučar, dr. Milan Čekić, Ciril Ferančič, Fr. Feriš, Jos. Hanuš, Vekoslav Heinzel, Drag. Heimer, Iv. Kunst, Emil Lovišen, B. Malec, dr. Lav Mazzura, dr. Milan Metelka, A. Rogina in Ant. Stiasni. Opozicija je nastopila proti staremu odboru samo zaradi tega, ker so se odobravniki nedemokratsko odločili proti članom.

— Češko tvornica orožja. Kakor poročajo iz Prage, namerava več čisti denarnih zavodov v zvezi z neim odličnim strokovnjakom v Crenotu na Francoskem osnovati na Češkem novo tvornico za orožje in tove. Dotični konzorcij boče v prvi rsti doseči, da se pri podjetju udeleži češki kapital. Pogajanja glede navedenega tvornice potrebnega zemljišča so že v tiru.

Razne stvari.

* Loterija dunajskih ogrevalnic. Letošnje neugodno vreme, skrajno mrzle noči in pomanjkanje dela — se to je pripomoglo, da se je mnogo zahtevalo od društva, ki je moralo pomagati tisočim in tisočim gladnim in prezebajočim. Da bi velikega dela teh najsirotnejših ne bilo treba opravičiti, preraja društvo z dovoljenjem c. kr. finančnega ministrstva tekmo loterijo, katere donos naj pripadna k vzdrževalnim stroškom ogrevalnic. Društveno vodstvo prosi vselemenite človekoljube, naj s kupovanjem srečk pospešujejo društvene potrebe. Loterija obsega 1500 dobitkov, vseskozi dragulji, zlatnine in srebrnine — vmes so dobitki po 10.000 K, 5000 K, 1000 K. Vlečenje nepreklicno 5. aprila t. l. in se reče dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski pisarni na Dunaju, I., Goldschmiedgasse 8.

* Kuga v Aziji. Kakor poročajo oficijalne brzojavke, je proglasila Rusija zaradi razširjajoče se nevarnosti obsedni stanje nad Chabinom. V London so dospela iz Mandžurije na velika trgovska podjetja brzojavna obvestila, da bo žetev v Mandžuriji zelo slaba. Ker ni delavcev, ne bodo skoro nič sejali, tudi priranjkuje železniških voz, ker prevažajo v vagonih ruske sanitetne komisije za kugo umrli in jih potem z urlični vred sežigajo. V Petrogradu je dospela vest, da je izbruhnila Sahahangu nasproti Blagovježenku kuga. V Irkutsku je začel sanitetni svet v ponedeljek pod predstvom višjega zdravstvenega svetika Malinovskega posvetovanja, kako preprečiti razširjevanje kuge. Posvetovanj se udeležujejo tudi zaposniki vzhodno kitajske, amurske in sibirskeske železnice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pasivna resistenca v Trstu. Trst, 21. februarja. Pasivna resistenca državnih uradnikov se nadaljuje. Ravnateljstvo državne železnice je na veliko število novih delavcev, ker upa, da omogoči na ta način hitrejši promet. V prosti lukni in v skladiščih so velike firme nastavile svoje lastne delavce, ki prevzemajo blago. Razpoloženje uradnikov za pasivno resistenco

se je nekoliko poslabšalo, kar se tolmači tako, da se že pripravljajo odnehati od svojih zahtev.

Jadranska banka.

Trst, 21. februarja. Kakor se čuje iz zanesljivih virov, namerava ravnateljstvo Jadranske banke predložiti letošnjemu občnemu zboru predlog, da se izplača letos 6% dividenda ter zviša prihodnje leto akcijski kapital na 12 milijonov kron.

Imenovanja v okrožju graškega nadsodišča.

Gradec, 21. februarja. Kakor izvemo iz zanesljivega vira se bodo razglasila prihodnje dni imenovanja raznih sodnikov v okrožju graškega nadsodišča. Od teh pride dr. Rihard Selleyev (nemškutar) iz Sevnice v Šostanj, dr. Fran Zihner iz Kozjega v Celje, dr. Ivan Tertnik (nemškutar) iz Šostanja v Celje, dr. Marinič (nemškutar) iz Ptuja v Celje, dr. Jos. Fischinger iz Gornjega grada v Sevnico. Na svojih mestih postanejo definitivni sodniki Anton Zdošek v Laškem trgu, Rudolf Križek v Borovljah in Franc Tiller v Gornjem gradu. Imenovani so: okrajni sodnik dr. Franc Kočevar za sodnega svetnika istotam in dr. Zangger v Rogaten istotako za svetnika na svojem mestu. Dr. Rudolf Tschesch pride iz Celja za okr. predstojnika v Velikovec, dr. Juri Račič pa iz Celja v Kojnice. Za sodnike so imenovani: dr. Josip Tombak za Kozje, dr. Kurnik pa za Sv. Lenart v Slov. Goricah, Otm-Januschowsky v Ljubljani za sodnika pri graškem nadsodišču.

Prelat noče odlikovanja krščanskih socialcev.

Dunaj, 21. februarja. V tukajšnjih krščansko socialnih krogih je jako neprijetno dirnilo dejstvo, da je zavrnili stari prvak krščanskih socialcev prelata dr. Scheicher zlato dunajsko medaljo.

Pasivna resistenca državnih uslužbencev v Trstu.

Dunaj, 21. februarja. V odseku za državne uslužbenice je danes govoril o pasivni resistenci poslanec dr. Rybář. Očital je vladi, da igra politiko pičla noja. Govornik je navajal, da so se odporu ostalih uslužbencev v Trstu pridružili tudi že sodniki, ter naglašal, da sicer simpatizuje z zahtevami državnih uslužbencev, vendar pa ne odobruje načina, ki se ga ti uslužbenci poslužujejo v borbi. Dr. Rybář je predlagal dve resoluciji, v katerih se vlada poziva, da nemudoma izboljša gmotni položaj državnih nastavljenecv ter čim najpreje spremeni zastarele uradne predpise, ki omogočajo pasivno resistenco.

Obstrukcija v Pešti.

Budimpešta, 21. februarja. Obstrukcija opozicije grozi preobrniti ves delavni program ogrskega parlamenta. Vse kaže na to, da zbornica ne bo mogla pravočasno rešiti niti rekrutnega kontingenta, niti državnega proračuna. Takisto ni misliti na to, da bi bilo mogoče rešiti razne justične predloge in reformo brambenega zakona. Vlada in njeni pristajši razmišljajo, če bi ne kazalo s poostrenjem državnoborskega poslovnika ukrotiti opozicijo.

Obstrukcija v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 21. februarja. V ogrskem državnem zboru se danes nadaljuje obstrukcija. Kakor se zatrjuje, so sklenile vladne stranke z največjo ostrostjo nastopiti.

Kralj Peter zopet v Belgradu.

Belgrad, 21. februarja. Sem je dopel iz Rima danes dopoldan ob polu 9, uri s posebnim vlakom kralj Peter. Na kolodvoru ga je pričakoval prestolonaslednik Aleksander in princ Pavel ter člani vlade in mnogo civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Občinstvo je prirejalo kralju srčne ovacije.

Donavski led bacilonosec.

Bukarešta, 21. februarja. Rumunske oblasti so prepovedale dobivati iz Donave led, ker se je dogladno, da ima ta led v sebi bacile kolere.

Kriza na Turškem.

Carigrad, 21. februarja. Vesti, da so nastala opasna nasprotnost v krogih mladoturške stranke, se potrjujejo. En del mladoturških poslancev zahteva, da odstopi dosedanj kabineta s svojim predsednikom zunanjim ministrom Ri-fa'at pašo. Novi kabineta naj bi potem sestavil Talaat pašo.

Dijaški nemiri na Ruskem.

Moskva, 21. februarja. Tu je bilo povodom dijaških izgrediv aretiranih 130 dijakov od katerih je bilo 25 dijakov takoj izgnanih.

Turčija pred vojno?

Berolin, 21. februarja. Iz Carigrada prihajajo vesti, da se Turčija mirilčno pripravlja na vojno. Vojni minister je v parlamentu zahteval nov vojni kredit v znesku enega milijona mark, s katerim denarjem naj bi se naročila v Nemčiji vojna municija.

Bolgarsko-turška trgovinska pogodba.

Berolin, 21. februarja. »Vossische Zeitung« izve iz Sofije, da je dospel tja iz Carigrada bolgarski poslanik ter prinesel s seboj že podpisan trgovinski pogodbeni provizorij, kateri bo sprejet tudi v parlamentu.

Vihar v Nemčiji.

Berolin, 21. februarja. Po vsej Nemčiji je razsajal vihar, ki je znatno poškodoval tudi telefonske zveze. Iz Hamburga se poroča, da je vihar gnil morje proti kopnemu tako, da je reka Laba narasla za celih 7 1/2 m vsled česar je poplavlila mnogo hiš.

Rusko-kitajski spor.

Berolin, 21. februarja. Iz Odeze izve »Lokalanzeiger«, da prihajajo iz Petrograda zelo vznemirljive vesti o rusko-kitajskem sporu. Kurzi na borzi so zelo padli. Potrjujejo se vesti, da mobilizira ruska vlada vojaštvo proti Kitajski.

Pariz, 21. februarja. Tukajšnji diplomatični krogi so iz popolnoma zanesljivih krogov izvedeli, da je japonska diplomacija kitajski vladi resno nasvetovala, da naj ugodni ruskim zahtevam in se jim ukloni, sicer da je mir cele Azije v največji nevarnosti.

Gospodarstvo.

— Žage propadajo. Velik del našega, kakor tudi koroškega in gornjestažerskega lesa gre v Italijo. Dolgo časa se je izvažalo največ žaganega lesa in so žage na Gorenjskem, Koroškem in Gornjem Stažerskem prav lepo delovale. Zdaj se je to obrnilo na slabše. Ker je namreč voznina od okroglega in brusilnega lesa dosti nižja, kakor voznina od žaganega lesa, kupujejo italijanski lesotrčarji neobdelani les in ga zagajo na italijanskih tleh tik avstrijske meje v primitivnih, za razmeroma majhen denar postavljenih žagah. Posledica tega je, da imajo avstrijske žage dosti manj dela; čuti se to na Gorenjskem, čuti se pa menda še bolj na Gornjem Stažerskem in Koroškem, kjer je že nad 60 žag sploh nehalo delati. Nižja voznina za okrogelj in brusilni les se je za žage izkazala kot prava nesreča.

— Osrednji zavod za uniformiranje. Ravno sedaj, ko zahteva vojna uprava ogromne milijone za armado in mornarico in obeta davkoplačevalcem novih bremen, je prišlo tudi na dan, da snujejo osrednji zavod za uniformiranje. Namen tega zavoda naj bo, monopolizirati izdelovanje uniform, čevljev itd. Vsi oficirji n. pr. iz cele države naj bi samo pri tem zavodu naročevali svoje uniforme in čevlje. Tako pojde ves denar za oficirske obleke in obuvila itd. na Dunaj, krojači in čevljarji v provincijalnih mestih pa naj se obesijo. To je vendar nekaj nečloveškega. Vse dežele krvave za armado, vsi stanovni morajo plačevati za armado, nabava potrebin za armado pa se vse bolj centralizira, da manjši obrtniki v provincijalnih mestih nič ne zaslužijo.

— Slabe delavske razmere v Ameriki. Delavske razmere se po krizi kar ne morejo zboljšati. Minulo leto je bilo po leti in jeseni še nekaj dela, toda na zimo so velike tovarne na tisoče in tisoče delavcev odslovile. V Pittsburgu, Pa. in okolici je jekleni trust postavil na ulico 50.000 delavcev, v Steelton, Pa., tudi postava mnogo delavcev, ali si pa drugje iščejo zaslužka. V železni obrti so zelo omejili izdelovanje in zato na tisoče delavcev odslovili. Z delom po železničnih progah po zimi tudi do cela mirujejo in na tisoče in tisoče delavcev je ob kruh. Tudi v promogoknih se slabo dela, iz mnogih krajev je čuti, da delajo le po dva do tri dni na teden. Ker ima baker majhno ceno, trpe delavci v Michiganu in Montani, enako je s srebrom. Tudi po gozdovih se ne dela tako, kakor druga leta. Pri vsej tej delavni mizeriji je postala draginja občutna: živila so se v zadnjih desetih letih skoraj podvojila; obleka in obuvila so od 25 do 50 odstotkov poskočila v veljavi, zaslužek pa je ostal stari, a še ta že na redko sejan. Tolažimo se po zimi, češ, spomlad bode bolje; no leti se pa tolažimo da bode v jeseni bolje, a ostane žalibog le pri tolažbi. Kakor znamenja kažejo, se bode letos mnogo Slovencev vrnilo v staro domovino, zato pa ne svetujemo rojakom v stari domovini, da bi se sem selili, ker vse tako slabo kaže in tudi nihče ne ve kdaj bode bolje? mogoče poteče še celo leto da se razmere kaj zboljšajo.

Fr. S.

Odbor Sokola naznanja, da je umrl danes opoldne njegov zvesti sluga

Jožef Fritz.

Pogreb rajnika se bo vršil v četrtek.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rosta Postolnšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. svečana: Josip Flooh, c. kr. nadporočnik v pokoju, 77 let, Kolodvorska ulica 18.

Dne 18. svečana: Benedikt Beck, zasebnik, 68 let, Radeckega cesta 11. — Ernest Nagy, zasebnik, 26 let, Mestni trg 8. — Anton Benedik, učencec, 10 let, Strelška ulica 15. — Marija Porenta, bivša perica, 81 let, Strelška ulica 16. — Ivana Černe, šivilja, 27 let, Kladezna ulica 19. — Marjeta Gornik, delavka, 70 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 15. svečana: Josip Kattauer, bivši sprevednik cestne železnice, 31 let.

Dne 16. svečana: Tatijana Petrič, profesorjeva hčerka, 2 leti. — Valentin Jančar, delavec, 73 let, Iyan Bravne, užitar, 60 let.

Dne 17. svečana: Marijana Kosec, delavčeva žena, 50 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 21. februarja 1911

Naložbeni papirji.	Dunajski	Blagovni
4% majevna renta	93.—	93.20
4 1/2% srebrna renta	96.50	97.10
4% avstr. krona renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.80	92.—
4% kranjsko deželno posojilo	95.—	96.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke iz l. 1860 1/2 213.50 2 9.50
" " 1864 311.— 317.—
" " 1868 156.10 162.50
" " 1872 298.50 304.50
" " 1876 286.50 292.0
" " 1880 252.75 258.75
" " 1884 135.— 143.—
" " 1888 535.— 543.—
" " 1892 91.25 97.25
" " 1896 82.— 88.—
" " 1900 47.50 53.50
" " 1904 38.75 42.75
" " 1908 253.90 266.90

Belizna 485.— 485.50
Ljubljanske kreditne banke 673.25 674.25
Avstr. kreditnega zavoda 561.25 562.25
Dunajske bančne družbe 113.— 114.—
Južne železnice 741.50 749.10
Državne železnice 793.75 791.75
Alpine-Montan 276.— 278.—
Češke sladkorne družbe 284.— 287.—
Živnostenske banke

Valute 11.36 11.39
Cekini 117.22 117.42
Marke 95.00 95.15
Franki 94.50 94.70
Libri 253.— 254.—

Brzovlak je polž

proti divji naglici mojega bobsleigha in ni ga prijetnejšega čustva, kakor tako lepo drčati navzdol. In če to ni nevarno? Prav nič! Pred »nezgodo«, me varuje moja spretnost, pred prehajanjem me pa ščitijo Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje, ki jih imam vedno nekaj v ustih, kadar se vozim. Te idealne male stvarce so mi postale naravnost neuporabne. Dobljajo se škatljica po K 125 po vseh zadevnih trgovinah, odločno pa zavračajte ponaredbe z enako zvonečimi imeni.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzer, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV, 1, Grosse Neugasse 17.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce.

Dobi se samo pri tvrdki

Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Uradna tovarna ur v Švic.

Meteorološko poročilo.

Viharna nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 738.0 mm

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetovi	Nebo
20.	2. pop.	730.5	-8.0	sl. vzhod pol obl.	
9. zv.	7.3.9	-1.6	sl. zah. jasno		
21.	7. zj.	734.4	-3.3	brevet.	

Srednja večerajšnja temperatura - 4.2°, norm. - 0.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Dve sobi

v pritličju za društvo ali pisarno se oddasta takoj.

Več v upravnistru »Slov. Naroda«.

Stavbne parcele

ob Dunajski cesti v Ljubljani in na Glincak, pripravne in solčne so naprodaj. Več se izve pri lastniku L. Tribuču na Glincak hšt. 37. 580

Krojaški pomočnik

ki se popolnoma razume na angleško damsko in moško krojaštvo in je poleg tega popolnoma izvešan v finem krojaštvu za gospode se išče. Pisma pod »A. B.« na upravnistvo »Slov. Naroda«. 618

Ova lepa konja

približno 16 pesti visoka, katera sta dobra za tek in težo

se takoj kupita.

Ponudbe pod 665 „St. U. 100“ pošto ležeče Ljubljana.

Pristen dober brinjevec

se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Št. 22/A 663

Blagajničarka

se sprejme od jamske uprave v Postojni.

Začetna mesečna plača 70 K. Pogoji: Znanje več jezikov. — Prošnja naj se opremi s sliko, potrebnimi spricvali, z dokazom pristojnosti, zdravstvenim izpričevalom, krstnim listom, ter se pošlje do najpoznejše

4. srčca t. l. jamski upravi v Postojni. Jamska uprava v Postojni, dne 21. februarja 1911.

Vabimo

redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo dne 26. februarja 1911 v posojilnični pisarni

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev računov za l. 1911.
3. Sprememba pravil. 664
4. Slučajnosti.

Narodna hranilnica in posojilnica v Radečah pri Zidanem mostu

registr. zadruga z neomejeno zavezo. Mihael Trbovc, Bogomir Trepečnik, načelnik, podnačelnik.

Št. 5326. 661

Ustanova za gimnazijalce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem sta od prvega semestra tekočega šolskega leta izpraznjeni 2 mesti J. rnej Sallocherjevih dijaških ustanov po 100 kron na leto.

Pravico do teh ustanov imajo na Kranjskem rojeni, ubogi, pridni in blagoravni učenci, ljubljanskih gimnazij. Prošnje za podljev tih ustanov morajo biti op. emljene s krstnim listom, z ubožnim listom ter s šolskim spricvalom zadnjega semestra in jih je vlagati do 15. marca t. l. pri pristojnem šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski dne 13. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželni vize svetnik: Laseham I. r.

Spretni šivilje

se sprejmejo v trajno delo.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Hiša v Novem Vodmatu

s tremi sobami in postranskimi prostori,
s sadnim in zelenadnim vrtom se pod
ugodnimi pogoji proda. Tozadevna
pogodba pri I. Skala, Hiltorjeva
ulica št. 5, I. nadstropje, na levo,
v Ljubljani.

1881 — 1901

t. j. vsi oni letniki

„Ljubljanskega Zvona“

ki jih v knjigotrstvu ni več dobiti, so
skupaj ali posamezno na prodaj.
Prvi, ki se za vse oglasi, bo najcenejši
kupil. Na prodaj je tudi: „Kres“,
popolen, 1881—1886. — Mariborska
Pajkova „Zora“, popolna, 1872 do
1877. — Hribar-Tavčarjev stari „Slo-
van“, popolen, 1884—1887.
Vprašanja z znamko za odgovor na
upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro
„1881—1901“.

Hiša

z dobro ideo gostilno v sredini mesta
se proda pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, spreten detajlist 654

se sprejme pri trvdki
Oton Homan, Radovljica.

Fr. Čuden

urar in trgovec

Ljubljana

131 same

Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlatu, močni, na trpežnosti ne-
prekosljivi, par od 7 K naprej.

Največja zaloga stenskih ur.

Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoji.

„Adrija“

Drogerija in fotomanufaktura.

Oblastveno dovoljena 2798

prodaja domačih zdravilnih zelišč ter
strupov za lovske in tehnične namene.

B. Čvančara

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5
priporoča svojo izbrano zalogo

čaja, ruma, konjaka, raznih esenc
za izdelovanje ruma in likerjev,
redilnih sredstev za žito, ino, kemi-
kalij in priprav za kemične labo-
ratorije. Fotografskih potrebnin
in aparatov.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Temna delavnica na razpolago.

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo
v dobrem stanju, za časa rabe pa se
ogniti mnogim stroškom, pusti naj
svoje kolo v zimski seziji skrbno pre-
gledati, očistiti ter v primerno tempe-
riranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali od-
škodnini, primeren prostor pa da na
razpolago brezplačno trvdka

K. ČAMERNIK

specijalna trgovina s kolesi in njih
posamezni deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Kavarna „Merkur“

je vsako sredo, soboto in nedeljo
vso noč odprta.

Marija in Viktor Izlakar. 507

Specijalna trgovina

z izbranimi parfumi

in rokavicami

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

667 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO.

Več potovalnih zastopnikov

proti fiksni plači in proviziji sprejme glavni zastop
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA V LJUBLJANI.

Ponudbe na naslov: Iv. Perdan, Ljubljana.

Velika zaloga

domačih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1910.

Odhod iz Ljubljane (izh. žel.)	Prihod v Ljubljano (izh. žel.)
7-04 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.	7-14 jutraj. Osebn. vlak iz Jesenice, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Praga, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.
7-25 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-52 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
9-12 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj, k. Linc, Prago, Draždan, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.	10-12 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Jesenice, v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k. Celovca, Višingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.
11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.	11-20 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Celovca, Beljaka, Trbiča.
1-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.	2-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
3-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.	4-17 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenice, Trbiča.
6-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k. Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Višingen, Trbič.	6-58 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Praga, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja, j. k.
7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.	8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenice, Trbiča.
10-10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.	9-07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
Odhod iz Ljubljane (državni koledar).	11-22 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenice.
7-28 jutraj. Osebn. vlak: v Kamnik.	Prihod v Ljubljano (državne železnice).
2-06 popoldne. Mešanec v Kamnik.	6-46 jutraj. Mešanec iz Kamnika.
7-35 zvečer. Mešanec v Kamnik.	10-59 dopoldne. Mešanec iz Kamnika.
	6-10 zvečer. Mešanec iz Kamnika.
	10-30 po noči. Mešanec iz Kamnika, ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Ustanovljena leta 1818.

Ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani,

Metelkove ulice št. 19

priporoča svojo izbrano vlezano marčno, dvojno
marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Telefon št. 248.

Telefon št. 248.

Spretnega upravnika

večšega kmetijsko-gospodarskih del in
merjenja lesa ter spretnega

vrtnarja

ki razume sadjerejo in vzdrževanje le-
potičnih vrtov, 594

sprejme takoj v stalno službo

Josip Lenarčič,

tovarnar in posestnik, Verd-Vrhnika.

Ponudbe naj se opremijo s prepisi
spricval o dosedanjem poslovanju in
tudi naznanijo zahteve plače.

Zagrebska tovarna, trvdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bode li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu

pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom,
iz zagrebske tovarne.

Sl. Zaga V. Y 1102. 5-9 L. V.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
vplačili.

„SLAVIJA“

„...“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi „...“

Rezervni fond K 48.912.797 — Isplačane odškodnine in kapital K 100.356.800

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vse poslovanje dalje
čigar pisarne so v
lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici št. 12.